

Daj jeziku
svobodo,
pa ti bo
povedal tudi
to, česar
ne ve.

Ruski pregovor

Številka 32
Letnik 48
Cena 10,– šil.
(60,– SIT)
petek,
9. avgusta 1996

Poštšina plačana
v gotovini

Celovec P.b.b.

Erscheinungsort
Klagenfurt /
Izhaja v Celovcu
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt /
Poštni urad
9020 Celovec

140 mio. za Koroško.

V okviru delovnega programa cilj 5 b bo prihajalo iz blagajne EU nadaljnjih 140 mio. šilingov na Koroško. Precejšen del tega denarja bo šlo v kmetijske projekte. Za leto 1997 je treba že zdaj izdelati ustrezne projekte. Informacije dobijo zainteresenti pri deželni vladi in pri Kmetijski zbornici v Celovcu.

Zapira Avstrija meje tudi za dijake iz Slovenije?

Stran 5

PRIPOROČILO BRALKAM IN
BRALCEM NAŠEGA TEDNIKA:

Polovico cerkvenega prispevka za Dom v Tinjah!

Ob predstavitvi finančnega poročila Krške škofije za leto 1995 je škof dr. Egon Kapelari razglasil novost, da je tudi v naši škofiji možno namensko vezano plačevanje cerkvenega prispevka. Namensko vezati ni možno celotnega cerkvenega prispevka, temveč samo 50 odstotkov.

Pri tem lahko plačevalci cerkvenega prispevka izbirajo med nekaterimi, točno določenimi ustanovami ali akcijami. Ena teh ustanov – in edina slovenska – je Dom v Tinjah.

Če kdo želi namensko vezati polovico svojega prispevka, se mora osebno obrniti na pristojne pisarne za pobiranje cerkvenega prispevka in tam razkriti potrdilo o osebnih prejemkih. Na podlagi izračunane prispevka lahko potem izpolni formular, kamor želi namensko vezati prispevek.

Ker je Dom v Tinjah edina slovenska ustanova, katero je po tej poti možno finančno podpirati, svetujemo našim bralcem-plačevalcem cerkvenega prispevka, da izkoristijo to možnost v korist Tinjam. Podprli bi ustanovo, ki je za koroške Slovence neprecenljivega pomena.



Na praznik Marijinega vnebovzetja

(15. avgusta) ste prav pristrčno vabljeni k Mariji na Otoku (Maria Wörth). Ob 10. uri daruje hodiški župnik Lovro Kaselj sv. mašo, ki jo bosta pevsko sooblikovala Oktet Hodiše (slika) pod vodstvom Tomija Sabotnika in hodiški cerkveni zbor, ki ga vodi neudrhljivi Folti Paulitsch. Je to na Otoku edina slovenska maša v letu, zanj pa se organizacijsko predvsem tudi zavzema domače Slovensko prosvetno društvo „Zvezda“, čigar duša je Toni Miksche.

POLETNI POGOVOR

Mag. Vladimir Smrtnik, vodja manjšinskega biroja pri uradu koroške deželne vlade, o ciljih svojega delovanja.

Strani 4/5

ADRIAN
KERT



KOMENTAR NAŠEGA TEDNIKA

Neevropsko ukrepanje avstrijskih mejnih oblasti na koroško-slovenskem mejnem prehodu Ljubelj (Zakaj samo tam?) upravičeno sproža ogorčne reakcije po vsej deželi.

Za koroške Slovence je to velika ovira, saj bi birokratski mlini silno otežkočili zdajšnji kulturni in izobraževalni pretok med Slovenijo in slovensko manjšino. Vprašanje je, kako bodo oblasti to rešile? Za kulturne ustvarjalce bi bila rešitev v umetniškem statusu, saj so oblasti najavile, da so umetniki od teh odlokov izvzeti. Na izobraževalnem področju (predvsem glasbena šola) pa zadeva še ni rešena. Glede izobraževalnega kadra bi na domala vseh področjih kulturnega delovanja koroških Slovencev prišlo do težav, saj kader večinoma prihaja iz Slovenije. Društva se bodo morala v okviru dejavnosti začeti ukvarjati z zakonskimi odredbami in birokratskimi nevšečnostmi. Stroški za režiserje in trenerje bodo najbrž narasli, kar bo spet finančni problem društev oz. osrednjih kulturnih organizacij,

Cui bono?

ki bosta svoj košati upravni aparat morali spet zagovarjati. Pri tako razgibanem delovanju bo tega dela gotovo zadosti. Če bodo oblasti tik pred vstopom Slovenije v EU riskirale rigorozne zakone...

Hladno prho so dobili tudi koroški (zakaj samo koroški?) nogometni klubi, ki so se deloma morali odreči legionarjem iz Slovenije in Hrvaške, drugače bi tvegali kazni. Ausserwinklerjeva intervencija je sicer za nekaj tednov prekinila ukrepe, vendar jih ni odpravila. V vročem avgustu torej še čaka vroč politični vrh.

Nedvomno pa začudi, da osrednje koroško-slovenske ustanove, v prvi vrsti kulturne, še niso reagirale na dvomljive „zavarovalne ukrepe“. Poleg NSKS sta edino Enotna lista in Slovenska gospodarska zveza na tiskovni seji zbranim časnikarjem dali marsikaj v pomislek in se spraševali, kako si oblasti sploh predstavljajo definicijo zakona, zlasti pa, kako bi to v praksi funkcioniralo. Tačas je pojem umetnik omejen na kulturne ustvarjalce. Kdo pravi, da dober nogometaš ne šteje v kategorijo umetnika? Ali drugače, je vse kulturno delo umetnost?

Tajnik EL Rudi Vouk je omenil še zelo bistveno točko: poslovanje. In res se postavlja vprašanje, kako se bo ukrepalo pri poslovanju, saj tudi menedžer, ki gre na poslovni pogovor, pravzaprav opravlja pridobitno delo, torej bi potreboval delovno vizo. Primerov je še ničkoliko in stalno prihajajo novi. Evropsko povezovanje očitno postaja vse bolj komplicirano. Voukovo opozorilo na tiskovni konferenci, češ da ne sme priti do novih železnih zaves, tako ni iz trte izvito. Komu torej koristi zabarikadiranje?

Adke

Zavzemanje EL za enakopravnost manjšinskega tiska

Pred nedavnim je EL po LiF vložila v avstrijskem parlamentu zakonski predlog o pravičnejšem pospeševanju manjšinskega tiska.

Veljavna avstrijska zakonodaja ne upošteva specifičnega položaja manjšinskega tiska. Ker narodnostne manjšine že po svoji naravi nikoli ne morejo postati večina, je seveda krivično, če zakonodajalec tega noče upoštevati. Manjšine praktično ne morejo izdajati dnevnikov, ker se pač to ne da financirati, njihovi tedniki pa imajo že po naravi nizko naklado. Zato imajo tudi zelo omejene možnosti za dohodek iz oglasov, ker v očeh inšerentov ne nagovorijo dovolj velikega tržišča.

EL je preko LiF vložila zakonski predlog, ki naj bi popravil to krivico. Trenutno podpira avstrijska vlada časopise na osnovi zakona o splošnem pospeševanju ter zakona o

posebnem pospeševanju tiska. Po zakonu o splošnem pospeševanju lahko dobi podporo samo tednik, čigar naklada znaša najmanj 5.000 (dnevnik: 10.000). Zakonski osnutek EL oz. LiF predvideva, da naj to določilo ne bi veljalo za manjšinske tednike.

Z zakonom o posebnem pospeševanju tiska so si večinske stranke ustvarile instrument, s katerim si lahko poskrbijo finančne podpore za svoja strankarskopolitična glasila. O njih vemo, da imajo nizke naklade (oz. pod 10.000). Zato za marsikatero strankarsko glasilo ne pride v poštev podpora na osnovi določil o splošnem pospeševanju tiska. Velja pa zanje določilo zanje o posebnem

pospeševanju, ker naj bi to služilo medijski raznolikosti. Le manjšinskega tiska stranke niso upoštevale; tam se zanje potreba po medijski raznolikosti neha. Zakonski osnutek EL oz. LiF zahteva odpravo te krivice. Po predlogu EL oz. LiF naj bi posebno podporo dobili tudi manjšinski tedniki.

Publicistika. Poleg splošnega in posebnega pospeševanja tiska obstaja tudi pospeševanje publicistike. To so mediji, ki izhajajo redno najmanj štirikrat na leto, niso pa tedniki. Po veljavni zakonodaji o pospeševanju publicistike imajo ti mediji pravico do podpor, če so razširjeni na večjem področju Avstrije in ne samo v eni zvezni deželi. Kaj to za slovensko publicistiko pomeni, je jasno. Zato zahteva EL oz. LiF, da se ta omejitev za manjšinsko publicistiko črta.

Pa še to: prikrašjan ni samo manjšinski tisk, prikrašana je tudi izobraževalna dejavnost manjšinskih strank. Politične akademije večinskih strank dobijo masne podpore, če imajo v državnem zboru najmanj pet poslancev. EL te sreče seveda nikoli ne bo imela – opravlja pa kljub temu eminentno važno narodnopolitično delo, zlasti na deželni in občinski ravni. Ima tudi svoje izobraževalno ustanovo PUAK, ker je pač politično izobraževanje pomembno ne samo za večino, temveč tudi za manjšino. Zato zahteva LiF oz. EL, da se izobraževalnim ustanovam manjšinskih strank zagotovi podpora v višini plače, ki jo dobijo eni univerzitetni profesor in ena tajnica.

Janko Kulmesch



Mag. Marjan Pipp zastopa EL v državnozborskem klubu LiF kot namestnik Karla Smolleja.

„Izkoristiti možnosti za parlamentarne pobude“

Naš tednik: V čem je politični pomen zakonskega predloga o pospeševanju manjšinskega tiska, ki ga je vložila EL s pomočjo LiF?

Pipp: V primeru uza-konitve našega predloga bi preprečili zlorabo sredstev za pospeševanje tiska mdr. v strankarskopolitične namene. Zavedati se je treba, da je npr. glasilo koroške SPÖ KTZ dobilo iz tega naslova v letu 1994 pribl. 28 mio. šil. podpore, Kronenzeitung, ki piše ogromne dobičke, pa tudi nad 5 mio. Manjšinski časopisi, ki so potrebni te podpore, dobivajo povprečno 300.000 šil. Če

bi manjšinski časopisi, ki so močno deficitarni, dobili podporo, kot jo predvideva naš zakonski predlog, bi pokrili večji del izdatkov.

Je pričakovati soglasje ostalih strank?

Predlog EL je že predmet parlamentarne obravnave. Mislim, da ga bodo ostale stranke težko odklonile, saj je dal avstrijski parlament s soglasnim sklepom januarja 1996 zvezni vladi pobudo, da ratificira evropsko charto o regionalnih in manjšinskih jezikih. Ta charta obvezuje države-podpisnice, da finančno vzdržujejo najmanj en manjšinski časopis.

sopis oz. krijejo dodatne stroške, ki uporabljajo manjšinske jezike.

Kako se razvija sodelovanje EL-LiF?

Sodelovanje se razvija predvsem na parlamentarni ravni zelo dobro, kar dokazuje tudi vložitev zakonskega predloga o pospeševanju manjšinskega tiska. Pogodbo, ki sta jo sklenila EL in LiF, spoštujeta obe strani. EL je enakopravno vključena v delo parlamentarnega kluba LiF in bo možnost vnašanja zakonskih predlogov, parlamentarnih vprašanj na ministre in drugih parlamentarnih pohodov tudi izkoristila.

Katere pobude bodo

sledile v prihodnosti?

Jeseni bodo v parlamentu obravnavali novo zakonov o tujcih (Fremdengesetz, Aufenthaltsgesetz). Ti zakoni zadevajo v precejšnji meri tudi koroške Slovence in vsakršno institucionalizirano sodelovanje manjšine z matičnim narodom. Tako npr. delovanje slovenskih učiteljev v okviru glasbene šole ali režiserjev v okviru prosvetnih društev, prav tako pa tudi obisk dijakov iz Slovenije na naših šolah. EL bo vložila predloge, po katerih naj bi bilo možno sodelovanje brez vsakršnih ovir.

In druge pobude?

V sosvetu razpravljam vprašanje slovenskega uradnega jezika, topografije, manjšinskega mandata ter temeljnega manjšinskega zakona. Računam, da ta razprava v sosvetu ne bo privedla do zadovoljivega rezultata. Tudi tu nam odpira sodelovanje EL-LiF možnost, da damo vsa ta vprašanja v parlamentarno obravnavo.

— Kuj —

GLAS IZ LJUDSTVA



FRLOŽEV LUKA

„No, Lukež,“ me je barbarala včeraj moja ljuba prijateljica Jezičnikova Liza, „kje pa boš zdaj iskal resnico, ko je izdihnila tvoja moskovska Pravda. Škoda, je pa bilo tako prijetno, ko sem vedela, da je resnica prav nasprotna temu, kar piše Pravda.“

„Veš kaj, saj sem redno bral tudi komunistični Volkswille, čeprav sem vedel, da ni ljudska volja, kar širi Volkswille.“

Ob 20-letnici smrti velikega Slovenca

Bilo je v soboto, 31. julija 1976. Tedanji selski župan, šolski ravnatelj na Kotu in podpredsednik SAK Herman Velik, je sprejel na Ljubelju nogometni moštvi Olimpije ter Mercatorja iz Ljubljane. Spremljal ju je do Globasnice. Med kosilom pri Šoštarju je omedlel. Oba zdravnika ljubljanske Olimpije sta ugotovila, da ga je zadela možganska kap. Takoj so ga odpeljali z rešilnim avtom v celovško bolnišnico, kjer je v nedeljo, 1. avgusta 1976, ob štirih zjutraj umrl. Umrl je v najboljših življenjskih letih – star komaj 46 let.

Slovenska narodna skupnost je z njim zgubila nadvse prizadevnega šolnika, politika, kulturnika in športnega funkcionarja, njegova družina pa skrbnega očeta.

Rodil se je 12. aprila 1930 v Železni Kapli. Ko so leta 1953 odprli na Kotu novo šolo, je bil njen ravnatelj do svoje prerane smrti. Novembra 1965 so ga izvolili za selskega župana, bil je 13 let podpredsednik SPZ in dolgoletni član izvršnega odbora ZSO.

Predvsem pa je bil tudi slovenski učitelj z dušo in telesom. Ni bil samo priljubljen ravnatelj šole na Kotu; dolga leta, prav do smrti, je vodil tudi Mladi rod in bil več let podpredsednik Združenja staršev na Slovenski gimnaziji.

Skratka, bil je mož, ki se je razdal za slovensko narodno skupnost.

Njegova strankarsko-politična domovina je bila koroška socialna



„Zato se iz solidarnosti do resnično prizadetih, in to so moji slovenski rojaki, ne morem udeleževati sej študijske komisije, dokler se ta spor ne bo končal“, je izjavil rajni selski župan Herman Velik oktobra 1974. Zapustil je t. i. študijsko komisijo za pravice koroških Slovencev zaradi izjave kanclerja Kreiskega, da bodo izvedli ugotavljanje manjšine. Takratni pogumni Velikov korak je pokazal značaj tega moža. V precepu, ali naj uboga stranko ali lastno vest, je sledil kot Slovenec lastni vesti.

NSKS ob smrti Hermana Velika 1. avgusta 1976

demokracija. Njej je zaupal, čeprav mnogi koroški Slovenci tega niso mogli razumeti. In vendar ni bil narodnopolitični delavec, ki bi za vsako ceno sledil uradni politiki SPÖ.

Ko je tedanji šef zvezne vlade in SPÖ Kreisky leta 1974 napovedal, da bo prišlo do ugotavljanja manjšine, je iz protesta zapustil Kreiskyjevo „študijsko komisijo za pravice koroških Slovencev“. V odločilnih trenutkih je dokazal, da se je treba odločiti za skupne interese narodne skupnosti ter ne manjšinske politike uradne Avstrije.

Če bi Herman Velik danes še živel in soodločal o osrednji kulturno-politični dejavnosti koroških Slovencev, se ne bi spoprijaznil z uničujočo razklanostjo. Nadvse mu je bila narodna zavest sveta, prav tako skupna skrb za ohranitev slovenstva. Za to se je zavzemal, to je bila njegova oporoka.

Vrzel, ki je nastala pred 20 leti z njegovo smrtjo, občutimo koroški Slovenci še danes.

Janko Kulmesch

Izboljšati povezavo med slovenskimi organizacijami in deželno upravo



Z vodjo manjšinskega biroja mag. Vladimirjem Smrtnikom se je pogovarjal mag. Janko Kulmesch

Pred dvema mesecema si začel delati kot vodja biroja za narodne skupnosti pri uradu koroške deželne vlade. Zakaj si se odločil kandidirati za to mesto?

Mag. Vladimir Smrtnik: Že od gimnazijskih let dalje me zelo zanima manjšinska politika. Ko je moja predhodnica dr. Marija Novak-Trampusch šla na karenčni dopust, sem se potegoval za vodjo biroja predvsem tudi zato, ker sem prepričan, da je povezava med slovensko narodno skupnostjo in deželno upravo premalo izrazita. Moj cilj je, da bi se to v prihodnosti izboljšalo.

Praviš, da je povezava med deželno upravo in manjšino premalo izrazita. Kaj misliš s tem konkretno?

Doslej je bila praksa ta, da so pri nastavitvah v deželni službi imeli prednost tisti, ki so kakorkoli povezani s strankarskopoličnimi strukturami. Z novim zakonom o objektivizaciji so dobili možnost za nastavitve v deželni upravi tudi strankarsko neodvisni kandidati. Zdelo se mi je smiselno, da izkoristim to možnost.

Zakaj je po tvojem mnenju ta zakon za strankarsko neodvisne kandidate bolj primeren?

Ker se kandidati izbirajo po dobro izdelanem modelu; o uvrstitvi odločajo v prvi vrsti strokovnjaki.

Je torej ta model optimalen?

Optimalen bi bil šele v primeru, če strankarska politika sploh ne

bi več mogla vplivati na nastavitve v deželni upravi.

Doslej je v javnosti nastajal vtis, da je manjšinski biro le bolj prevajalska služba.

Priznam, da sem tudi sam, preden sem prišel na to mesto, imel takšen vtis, ki seveda nikakor ne bi smel odgovarjati stvarnosti. Vsak, ki me pozna, ve, da sem človek konkretnih dejanj. Moj cilj je, da bi biro postal faktor znotraj deželne uprave. Seveda pa bomo tudi v prihodnosti priredili prireditve, ki so se že doslej dobro obnesle - kot npr. Teden koroških Slovencev izven dvojezičnega ozemlja in letni manjšinski kongres.

V čem vidiš kot vodja biroja svojo glavno nalogo?

Težišče našega dela je podobno kakor doslej. Pristojnosti biroja so zelo jasno določene v odloku o ustanovitvi biroja iz leta 1990. Biro je pododdelek urada koroške deželne vlade. V prvi vrsti ima nalogo,

da izdela predloge za izboljšanje položaja koroških Slovencev, da razmisli o tem, kako izboljšati odnose med večino in manjšino. Nadalje mora zavzeti stališče k zakonskim osnutkom, ki zadevajo manjšinsko vprašanje. Poleg tega je tudi povezovalno mesto za manjšinskopolične razgovore med Celovcem in Dunajem ter deželo in slovenskimi organizacijami. Brezdvomno imam pri tem kot človek, ki se aktivno udeležuje v narodni skupnosti, določene prednosti, saj lahko deželnim oblastem avtentično posredujem želje in predstave slovenskih društev in organizacij.

Biro naj bi v prvi vrsti izdelal predloge o tem, kako izboljšati položaj koroških Slovencev. Jih tudi izdeluje?

Moje kompetence so omejene, ker manjšinski biro ni samostojen urad, temveč pododdelek urada deželne vlade in sem vezan na navodila nadrejenih instanc. Kljub temu se da marsikaj narediti. Prepričan sem, da lahko glede manjšinske

zakonske zaščite pozitivno vplivam na politični proces oz. odločitve s strani pristojnih političnih oblasti.

Kako konkretno?

V zadnjih tednih in mesecih se poglobljeno razpravlja o tem, da je treba novelirati zakon o narodnih skupnostih. To velja predvsem za področje uradnega jezika, topografije in otroškega varstva.

Se o tem razpravlja tudi v vrstah deželne uprave?

Upravičene zahteve po novelizaciji zakona prihajajo od NSKS. Pri nekaterih deželnih politikih in uradnikih je opaziti, da spoznavajo potrebo po določenih, seveda manj daljnosežnih spremembah veljavne manjšinske zakonodaje. Zavedajo se, da koroški Slovenci po 20 letih zakona o narodnih skupnostih upravičeno pričakujejo pozitivne premike.

Niso tvoja pričakovanja preveč optimistična?

Če se koroška politika želi izogniti narodnopolitičnemu zaostrovanju, bo morala najti z manjšinskimi organizacijami kompromis. Ta naj bi na eni strani zadovoljil manjšino, na drugi strani pa Avstrijo v njenih evropskopoličnih prizadevanjih. Pomemben del evropske politike je moderna manjšinska zaščita.

Vaš biro ima tudi svetovalno funkcijo v sosvetu. Kako pojmuješ to nalogo?

Zakonsko določena naloga sosveta je, da svetuje deželni in



„Vsak, ki me pozna, ve, da sem človek konkretnih dejanj.“

MAG. VLADIMIR SMRTNIK

zvezni vladi v korist narodne skupnosti. Zato se bom prizadeval, da bo moja svetovalna dejavnost podrejena življenjskim interesom koroških Slovencev.

Je sosvet sploh koristen za narodno skupnost?

Da, smatram ga kot koristen forum dialoga. Lahko pa izvršuje svojo svetovalno nalogo samo, če ga jemljemo resno. V zadnjem času opažam novo poživitev sosveta, ki je rezultat številnih konstruktivnih predlogov s strani predstavnikov NSKS. Ne bi pa podcenjeval tudi soglasnega sklepa sosveta glede državnega ustavnega določila („Staatszielbestimmung“).

V čem vidiš pomen državnega ustavnega določila?

S takim ustavnim določilom bi se Avstrija odločila za načelo pozitivne diskriminacije. Pozitivna diskriminacija pomeni: če dva po naravi nista enaka, ne moreš šibkejšega obravnavati pod istimi pogoji kakor močnejšega. Po naravi šibkejšemu moreš nuditi posebne ugodnosti, ker le tako lahko postane enako-praven močnejšemu partnerju. Če bi avstrijski parlament sprejel državno ustavno določilo oz. zapoved o pozitivni diskriminaciji, bi avstrijski politiki težje zavračali ukrepe v korist narodni skupnosti.

Velja to tudi za vprašanje manjšinskega mandata?

Doslej skušajo pravno argumentirati proti zjamčenemu mandatu s tem, da nasprotuje načelu enakosti (Gleichheitsgrundsatz) in proporcionalnemu volilnemu sistemu. Če bi veljalo državno ustavno določilo, bi s tako argumentacijo imele večje probleme.

Naloga manjšinskega biroja je tudi pravna pomoč za koroške Slovence in njihove ustanove. Jo biro izpolnjuje v zadovoljivi meri?

Pravna in strokovna pomoč v slovenščini je izredno pomem-

bna. Prvi vodja biroja dr. Pavel Apovnik je jemal to nalogo zelo resno in pomagal mnogim rojakinjam in rojakom. Želel bi, da bi se te ponudbe naši rojaki posluževali v večji meri. Enako velja za uporabljanje slovenskega uradnega jezika; navsezadnje bi s tem tudi potrdili potrebo po uradnikih, ki obvladajo oba deželna jezika.

V kateri meri se poslužujejo naši rojaki slovenskega uradnega jezika? Vodite o tem na uradu deželne vlade statistiko?

Slovenščine kot uradnega jezika se poslužujejo koroški Slovenci žal v zelo skromnem obsegu. Uradi, kjer je slovenščina pripuščena, vodijo točno statistično evidenco slovenskih vlog. Tako so v letu 1995 npr. vse žandarmerijske postaje v po uredbi priznanih dvojezičnih občinah zabeležile 195 uradnih dejanj (Amtshandlungen) v slovenskem jeziku. Pri koroškem vojaškem poveljstvu se je sedem vojaških obveznikov poslužilo slovenščine, pri uradu koroške deželne vlade in vseh njenih podrejenih uradih (npr. okrajna glavarstva) pa je bilo 75 slovenskih vlog.

Manjšinski biro se bavi tudi s finančnim pospeševanjem slovenske kulture. Si zadovoljen s trenutnim načinom pospeševanja in z obsegom podpor?

Deželna podpora za slovensko kulturo znaša letno ca. 350.000 šil. Do sedaj je bilo tako, da sta KKZ in SPZ prejeli več kot polovico celotnega zneska. Prav bi bilo, da bi dežela pospešeno podpirala krajevna kulturna društva in dejansko pospeševala tisti del kulture, ki je še najbolj dejaven. Po zakonu je tako, da mora društvo, ki je zaprosilo za podporo, dokazati namensko uporabo subvencije (Verwendungsnachweis) v letu poprej. Sicer pa se zavedam, da so subvencije sorazmerno nizke. Prizadeval se bom, da bi se zvišale, čeprav so moje možnosti omejene.

Hvala z pogovor.



„Dežela naj bi pospešeno podpirala krajevna društva.“

MAG. VLADIMIR SMRTNIK

Zapira Avstrija meje tudi za dijake iz Slovenije?

Bodo postali žrtve restrektivne avstrijske politike do držav, ki niso v EU (kot npr. Slovenija), tudi dijaki iz Slovenije, ki obiskujejo Slovensko gimnazijo, Dvojezično TAK ali Višjo šolo za gospodarske poklice v Št. Petru?

Če želijo dijaki iz Slovenije obiskovati SG, Dvojezično TAK ali šentpetrsko Višjo šolo, potrebujejo vizo za bivanje. To so v pogovoru za Naš tednik poudarili tako na avstrijski ambasadi v Ljubljani kakor na koroški direkciji avstrijske policije ter na pristojnem oddelku okrajnega glavarstva Celovec-dežela. Pogoji za dodelitev vize so mdr. potrdilo avstrijske šole, da jo smejo dijaki iz Slovenije obiskovati, in dokazilo, da imajo zagotovljeno stanovanje ter denar za preživljanje (letno ca. 70.000 šil.).

To pa še ni vse. Za vsak okraj v Avstriji je predvideno samo določeno število dovoljenj za daljše (neturistično) bivanje (kontingenti). Če je kontingent za državljane držav, ki niso v EU, „poln“, vize ne izstavi. Brez vize pa ni možno obiskovati šole.

Kot so nam na celovškem okrajnem glavarstvu povedali, je kontingent za okraj Celovec in Celovec-dežela že „poln“. Kaj to pomeni za šolarje iz Slovenije, ki obiskujejo oz. želijo obiskovati npr. Dvojezično TAK? Če si niso pravočasno

poskrbeli vize oz. zagotovili mesta v kontingentu, morajo računati s tem, da sploh ne bodo mogli obiskovati TAK.

Še posebej so lahko od tega prizadeti slovenski učenci – začetniki, ki še nimajo predpisanega sprejemnega izpita iz nemščine. Jesenski termin za ta izpit je 11. september 1996. Dokler tega izpita nimajo, tudi ne morejo zaprositi na avstrijski ambasadi v Ljubljani za vizo. Če pa bi izpit naredili in izpolnili še druge pogoje, jim okrajno glavarstvo Celovec kljub temu ne bi dalo vize – zaradi „slavnega“ kontingenta.

Avstrija in Slovenija se ob raznih državnih srečanjih hvalita, da so sosedski odnosi „nekomplikirani“. In to kljub restriktivnemu postopanju avstrijskih mejnih organov ter kljub zaostranju na področju dodeljevanja viz za bivanje. Sedaj pa naj bi očitno bile zaprte meje tudi za slovenske dijake in študente.

So uradna Slovenija in njeni zastopstveni organi v Avstriji ta nesprejemljiv razvoj sploh registrirali?

Janko Kulmesch



Pretekli teden so bili na obisku pri koroških Slovencih slovenske maturantke in maturanti iz Argentine in Kanade. Med drugim so obiskali Sele in Gospo sveto (slika). Več o obisku v prihodnjem NT. Slika Roblek

Prvo današnje voščilo je namenjeno **Ani Golavčnik** iz Št. Lipša pri Žitari vasi, ki je pred nedavnim slavila 60. rojstni dan. Slavljenki ob tem lepem življenjskem jubileju priskrbo čestitamo in želimo vse najboljše, zlasti trdnega zdravja in osebnega zadovoljstva!

Slovensko društvo upokojencev Podjuna čestita za osebne praznike naslednjim svojim članom: **Ludmili Sienčnik** iz Dobrle vasi, **Ludmili Lušchin** iz Žitare vasi in **Barbari Knes** iz Mlinč pri Št. Vidu v Podjuni. Vsi člani društva upokojencev iskreno čestitajo ter kličejo na mnoga zdrava in sreče polna leta. Čestitkam se pridružuje uredništvo NT.

40-letnico je obhajala **Marija Pörsch** iz Mokrij, za kar iskreno čestitamo in želimo vse najboljše, predvsem osebne sreče in veselja! Čestitkam NT se pridružujejo vsi domači.

Članica predsedstva NSKS **mag. Zalka Kuchling** iz Štriholč je obhajala rojstni dan. Priskrbo čestitkam in najboljše željam uredništva NT se pridružuje PUAK.

61-letnico je obhajal **Domink Krušic** iz Stranj v Kotmari vasi. Zvestemu bralcu Našega tednika iskreno čestitamo in želimo vse najboljše!

Preteklo soboto je v Selah na Borovnici obhajala 85-letnico **Marija Kelih**, po domače Mlakarjeva mama. Slavljenki ob tem visokem osebnem prazniku priskrbo čestitamo in želimo obilo Božjega blagoslova, predvsem zdravja in zadovoljstva v krogu najdražjih.

Na salzburški univerzi je promovirala za doktorico prava **Angelika Mlinar** z Blata pri Pliberku. Mladi pravnički ob študijskem zaključku priskrbo čestitamo in želimo mnogo uspeha na poklicni poti!

Na Bistrici nad Šmihelom je praznovala god in jubilejni rojstni dan **Anka Hafner**. Čestitamo in vse lepo in dobro tudi v prihodnje!

V Št. Lipšu na Poleni je slavila 70-letnico **Milka**

ČESTITAMO

Lužnik. Priskrbo čestitkam otrokov z družinami se pridružuje uredništvo NT.

Župnik na Radišah **dr. Jože Marketz** je obhajal rojstni dan. Priskrbo čestitamo in želimo tudi v prihodnje obilo Božjega

blagoslova, zlasti zdravja, zadovoljstva in tudi potrpljenja! Čestitkam in željam Našega tednika se pridružujejo domači ter radiški farani.

V Selah je obhajala rojstni dan **Marija Dovjak**, po domače

Hribernica. Iskreno čestitamo ter kličejo na mnoga zdrava in sreče polna leta!

Igor Kraut, po domače Poltnik z Bistrice nad Šmihelom, je slavil 40. pomlad. Čestitamo in vse lepo in dobro tudi v prihodnje! Čestitke in želje veljajo tudi ateju za god.

Slovensko društvo upokojencev Št. Jakob čestita za osebne praznike **Mihiju Antoniču** z Reke pri Št. Jakobu, **Tonču Gabrielu**, po domače Strdeni iz Leš in **Anici Urbajs** z Žoprač. Vsi ostali člani društva upokojencev Št. Jakob slavljenecem priskrbo čestitajo in kličejo na mnoga zdrava in srečna leta! Čestitkam se pridružuje uredništvo NT.

Naslednje voščilo je namenjeno **Amaliji Komar** iz Prible vasi, ki je obhajala 87. rojstni dan. Slavljenki ob tem visokem osebnem prazniku iskreno čestitamo in želimo obilo Božjega blagoslova, predvsem zdravja in zadovoljstva! Čestitkam Našega tednika se pridružujejo otroci z družinami.

70-letnico življenja je slavil **Nacej Ročnik** z Obirskega, za kar priskrbo čestitamo in želimo tudi v prihodnje vse lepo in dobro, predvsem zdravja!

Pred nedavnim je obhajal 30. pomlad **Mario Melcher** iz Svaton. Čestitamo in vse najboljše!

Osebni praznik je obhajal **Maks Enzi**, po domače Škof. Tudi njemu veljajo naše iskrene čestitke. Na mnoga leta!

Slovensko društvo upokojencev Pliberk čestita naslednjim svojim članom za osebne praznike: **Mariji Hirm** iz Gornje vasi, **Ernstu Wölblu** iz Globasnice, **Mariji Kaizer** iz Večne vasi pri Globasnici in **Heleni Vauče** iz Strpne vasi. Čestitkam upokojencev se pridružuje uredništvo Našega tednika!

V Celovcu je praznovala 85-letnico **Ana Partl**. Za visoki življenjski jubilej priskrbo čestitamo in želimo obilo Božjega blagoslova ter zdravja. Čestitkam se pridružuje družina Kert iz Konovec.

ČESTITKI TEDNA



70. življenjski jubilej Roka Druga

Jutri, 10. avgusta, bo dolgoletni priljubljeni mežnar na Sv. mestu pri Žvabeku, **Rok Drug**, pd. Ornovt, obhajal svoj 70. življenjski jubilej. Slavljenec je človek, kateremu je skrb za domače farno življenje sveta zadeva. Poleg svojih mežnarskih dolžnosti na Sv. mestu skrbi še za domačo farno cerkev in je tudi član žvabeškega farnega sveta.

Odlikuje pa ga ne samo smisel za duhovno življenje. Zna tudi biti zelo hudomušen, rad nastopa na tradicionalnem srečanju vižarjev KPD „Drava“ na Sv. mestu, kjer zva bi iz preprostega drevesnega lista prijetne melodije, prav tako pa zna navdušiti na društvenih srečanjih domačih pripovednikov. Mnogo zanimivega je doživel v svojem življenju, zelo zanimivo mu uspe pripovedovati o preteklosti in svojih doživetjih.

Za osebni jubilej mu želimo obilo Božjega blagoslova, zdravja in osebnega zadovoljstva. Čestitkam Našega tednika se pridružujejo KPD „Drava“, EL Suha, žvabeški farni svet in Društvo upokojencev Pliberk.

Na mnoga leta!

—Kuj—



Vera in Fric sta si obljubila večno zvestobo

V soboto, 27. julija, sta stopila pred poročni oltar cerkve Marija na pesku v Nonči vasi Nončanka **Vera Kramer** in Vogrijan **Fric Nachbar**. Parček se že dolgo pozna, bilo je samo vprašanje časa, kdaj bosta šla v zakonski stan. Da bo ostal zakon cel, naj bi poskrbela s pravilno medicino nevesta Vera, saj je po poklicu bolniška sestra. Za postavitev hiše pa ženin Fric, ki ima v pliberški Zadrugi pod komando dobavniški tovornjak. Znamenja torej ne kažejo slabo. Zakonca je vezal bivši pliberški kaplan Peter Olip, nato je pri Florijanu v Vogrčah v krogu številnih svatov „stekla“ poročna veselica.

Mlademu paru domači in prijatelji prav priskrbo čestitajo in želijo vse najboljše na skupni življenjski poti. NT se čestitkam pridružuje.

Vaščane pojo – ubrano in veselo

V spomin Košarjevemu očetu

Zaradi slabega vremena je bil letošnji koncert zborovske skupine „Vaščane pojo“ iz Gornje vesce v ljudski šoli v Bilčovsu.

Kljub temu se je nabralo lepo število poslušalcev, ljubiteljev svežega, fantovskega petja. Nekoliko resneje je letos zvenela njihova pesem, ker so se s hvaležnostjo spomnili starega prijatelja, pri katerem so ničkolikokrat preživeli nepozabne ure veselja in domačnosti – Košarjev gospodar nas je letos za vedno zapustil. Njemu v hvaležen spomin so zveneče ubrane melodije v noč: „Ko lani sem tam mimo šel“ in „Zabučale gore“. Tudi preostale pesmi so zveneče bolj resno. „Jaz sem te ljubiva“, „Dremlje mi se, dremlje“, ali ruska balada o umirajočem Jamščiku. In še nekaj lepih iz prejšnjega sporeda so dodali – ubrano in veselo. Morda smo že preveč razvajeni, da smo letos pogrešali tisto dodatno presenečenje, s katerim so nas obdarili prejšnja leta. Kakor da bi se letos zbor ustavil na križpotju in premišljal, katero pot naj ubere. Močno upamo, da bo našel spet tisto svojo značilno vaško, fantovsko, razigrano petje, s katerim so si Vaščani ustvarili edinstven sloves.



Eva in Angelika Liebau iz Selpriča sta z dobrimi instrumentalnimi skladbami in angleškimi skladbami zopet presenetili.

Kot gostje sta bili letos spet Eva in Angelika Liebau iz Selpriča, ki sta navdušili z dobrimi instrumentalnimi skladbami in angleškimi narodnimi pesmimi. Iz sosednje občine so dopolnili program „Šentjanški tamburaši“, ki so zaigrali najlepše skladbe iz svojega bogatega repertoarja.

Za zaključek je zazvenela kresna pesem in kot skupni pesmi „Delaj, dekle“ in „Ljubica moja“. Ker se je medtem vreme popravilo, so Vaščani povabili še h Košarju na Gori, kjer se je veselje sprevrglo v veselico ob dobri kapljici in dobrotah na žaru.

Alojz Angerer

„Gašparji“ navdušili v dobrolskem samostanu

So uradni nasledniki ansambla bratov Avsenik, zanje piše glasbo izključno legendarni Slavko Avsenik, aranžmaje njegov sin Slavko ml., obvladajo Avsenikov stil tako kot nekoč Avseniki sami, preteklo nedeljo pa so na povabilo SPD „Srce“ očarali v dobrolskem samostanu številno občinstvo.

Večji del občinstva so bili poletni gostje. Kakor vsako leto, jim je dobrolsko „Srce“ tudi preteklo nedeljo namenilo (dvojezično) prireditev s slovenskimi glasbeniki in pevci. Imenovali so jo „Gorenjski večer“.

Poleg številnih letoviščarjev so se večera udeležili občinski odbornik dobrolske EL mag. Rudi Vouk, predsednik Posojilnice „Podjuna“ Tine Wastl, podpredsednik NSKS mag. Vladimir Smrtnik in dobrolski župan Josef Pfeiffer. Za slovenski del povezave je poskrbel agilni sodelavec SPD „Srce“ Peter Grilliz.

„Gašparji“ so sicer mladi, a zato toliko večji glasbeni virtuoz. Igrajo klasične Avsenikove melodije, prav tako pa se lahko tudi že ponasajo z dvema odličnima kaseta. Pred tremi leti so izdali kaseto „Gašparji, to smo mi“, pred kratkim pa sta izšli kaseta in zgoščenka „Veter nosi pesem mojo“. Kot že

zabeleženo, je za vse pesmi napisal melodijo legendarni Slavko Avsenik, ki je v pogovoru za Naš tednik izrecno poudaril, da so samo „Gašparji“ uradni nasledniki njegovega ansambla.

Pa še to: kdor želi v poletnih mesecih uživati „Gašparje“ v živo, mu je treba samo obiskati Avsenikovo gostilno „Pri Jožovcu“ v Begunjah. Tam igrajo Gašparji vsako sredo (od 17.00 ure dalje). –Kuj–



„Avsenikovi nasledniki „Gašparji“: Brane Tičar (harmonika, vodja ansambla), Vinko Podobnik (kitara), Franci Tišler (bariton), Niko Legat (trobenta), Damjana Kovačič (pevka), Danilo Lukan (pevec) in Robi Primožič (klarinet).

Referat za okolje
občine Bistrica in
Dežela platforma za
decentralno čiščenje
vodnih odpadkov

vabi na
ljudski večer

Umweltreferat der
Gemeinde Feistritz und
die Landesplattform
für dezentrale
Abwasserreinigung

DISKUSIJSKI VEČER – DISKUSSIONSABEND

Dezentral STATT GROSSKANAL und wer zahlt?

Je samo velekanal deležen podpor?

SREDA – MITTWOCH

14. 8. 1996, 20.30

telovadnica ljudske šole Šmihel
Turnsaal der Volksschule St. Michael ob Bleiburg

DISKUTIRAJO – ES DISKUTIEREN:

NRAbg. Andreas Wabl

Vorsitzender des Rechnungshofausschusses im
Parlament; Mitglied der Kommission für Sied-
lungswasserwirtschaft (KSWW); Initiator und
Mitglied des KSWW-Ausschusses „Ländlicher
Raum“; Großkain in der Südsteiermark

Lydia Schirrmeyer

Gemeinderätin und Ersatzmitglied in der KSWW;
Trautten in der Weststeiermark

DI Dr. techn. Hermann Dusek

Physiker und Systemanalytiker, Experte im
KSWW-Ausschuß „Ländlicher Raum“,
St. Radegund bei Graz

Vzbgm. Andrej Wakounig

Umweltreferent der Gemeinde Feistritz/Bistrica

VODJA DISKUSIJE – DISKUSSIONSLEITER:

Bernard Sadovnik

Sprecher der Landesplattform für dezentrale
Abwasserreinigung Globasnitz/Globasnica
Prav prisrčno vabljeno! Herzlichst eingeladen!

OGLASI

Prodajam

med Piranom in Portorožem
500 metrov od morja

120 m² stanovanja ali
200 m² veliko hišo in
1400 m² veliko parcelo

Tel. 00386/66/73 485
ali 71 193 (Milan Hrkalo)

V Poreču

oddajamo
počitniško hišico
v bližini morja.

Informacije:

telefon 0038661/813082
zvečer po 20. uri

Oddajamo

v najem gostilno
„Podgrad“

v Št. Jakobu v Rožu.

Interesenti naj se javijo
v Posojilnici-Bank
Št. Jakob,
tel. 0 49 53 / 314

Strnili bodo moči v skupni Zadrugi - Market Rož-Zila

Na občnih zborih Zadruga-Market Brnca/Ziljska Bistrica in Šentjakob v Rožu, ki sta se vršila prejšnji teden, so se zadružniki odločili, da bosta njihovi Zadrugi odslej poslovali skupaj.

Na obeh občnih zbora je bila potrjena oz. sklenjena fuzija obeh zadrug. Sedež nove Zadruga bo v Šentjakobu v Rožu, njeni podružnici pa bosta na Brnci ter na Ziljski Bistrici. S takim sodelovanjem bo mogoče reševati poslovske ter personalne probleme bolj učinkovito.

Skupna Zadruga bo imela preko 40 mio. šil. letnega prometa in bo zaposlovala preko 20 sodelavcev. Ob primerni personalni okrepitvi, konsolidaciji poslovanja skupne Zadruga ter na podlagi študije strokovnega inštituta za takovrstna svetovanja se načrtuje na Brnci izgradnja nove Zadruga-Market s trgovino za živila tudi zaradi tega, ker so okoli Zadruga na Brnci nastali novi stanovanjski bloki. Na Ziljski Bistrici je Zadruga v lasti Posojilnice-Bank Zila, s katero se bodo dogovorili o manjši adaptaciji tamkajšnjih poslovnih prostorov.

Potem ko so ziljski zadružniki na občnem zboru potrdili oz. odobrili fuzijo z Zadruga-Market Šentjakob, je Zadruga-Market Šentjakob na svojem občnem zboru to odločitev sprejela, potrdila bilanco ter izvolila po dva odbornika s področja Brnce in Ziljske Bistrice v novi skupni upravni in nadzorni odbor. Za predsednika je bil izvoljen predsednik Zadruga-Market Šentjakob Alojz Baumgartner.

Nadalje so bili izvoljeni v upravni odbor: predsednik Alojz Baumgartner (Šentjakob), podpredsednik Štefan Rössmann (Šentjakob), odborniki: kom. sv. Miha Antonitsch (Šentjakob), Filip Millonig (Zila), Tomej Mikl (Št. Jakob), Josef Lepuschitz (Št. Jakob), dipl. ing. Hanzi Mikl (Zila).

Nadzorni odbor: predsednik: Johann Rössmann (Šentjakob), podpredsednik Franc Janežič (Šentjakob), odborniki: Janko

Gabriel (Šentjakob), mag. Urban Popotnik (Zila), Hanzi Ur-schitz (Zila).

Skupna Zadruga-Market Rož-Zila je potrdila tudi nove vodilne sodelavce. Za poslovodjo Zadruga-Market Šentjakob je bil imenovan Jožef Kunčič, vodja podružnice na Brnci pa bo odslej Tomaž Mikl. Ker je šel vodja podružnice na Ziljski Bistrici Johann Millonig v zaslužni pokoj, ga je tam nasledil Ferdinand Mörtl. Skupna Zadruga ima torej zdaj novo, mlado in angažirano vodstvo. Želja zadružnikov temu mlademu moštvu je, da bo Zadruga vodilo uspešno in v zadovoljstvo vseh članov ter strank.

Zadružniki so tudi prepričani, da bo sodelovanje rožanskih in ziljskih odbornikov v skupni Zadrugi-Market Rož-Zila strankam in vsemu našemu zadružništvu koristilo.

Borovlje: Unior bo ukinil produkcijo

Tovarna orodja Unior v Borovljah bo s koncem leta ukinila proizvodnjo. V Borovljah pa naj bi ostalo skladišče in sedem delovnih mest.

Leta 1988 so v Borovljah odprli tovarno Unior, ki je tedaj zaposljevala 35 delojemalcev. Število sodelavcev se je v tovarni v teku let manjšalo, trenutno je pri Uniorju zaposlenih še 14 delojemalcev. S koncem leta 1996 pa se bo število znižalo za polovico na sedem. Unior v Borovljah bo namreč popolnoma ukinil produkcijo in bo v prihodnje le še trgoval z orodjem.

Poslovodja Unior-Borovlje Franc Hribnik je v pogovoru z Našim tedenkom dejal, da je v zadnjih letih na trgu zelo padlo povpraševanje po orodju. Hribnik: „Po zadnjih varčevalnih paketih pa je povpraševanje še dodatno nazadovalo in to po vsej Evropi.“ To in velika konkurenca iz držav z nizkimi plačami, kot Češka ali Indija, sta glavna razloga, da bo Unior ukinil proiz-

vodnjo. V Borovljah pa bo ostalo skladišče Uniorja in s tem 7 delovnih mest. Unior Borovlje se bo v prihodnje ukvarjal le več s trgovanjem, tako Hribnik, ki upa, da bo tako možno že srednjeročno zaposljevati 10 deloje-

malcev. Odjemalci Uniorja so predvsem v Avstriji in v Nemčiji. Unior bo v Osnabrücku razpustil svoje skladišče in bo ta trg od leta 1997 dalje oskrboval iz Borovelj.

Silvo Kumer



Le še do konca leta bodo v Borovljah pri Uniorju proizvajali orodje.

Cena žita bo prvih prognozah letos co višja kakor lani

Prve prognoze kažejo, da bodo letos v Avstriji pridelali za 10 % – 15 % manj žita in koruze kakor lani. Temu ustrezno se naj bi povišala tudi cena, ki na eni strani veseli proizvajalce in je na drugi strani v škodo kmetov, ki se ukvarjajo z žitvinorejo.

Dr. Sembach od kmetijske zbornice je previden, kar se tiče prognoz za cene letošnje letine, načelno pa le pričakuje pozitiven razvoj navzgor. Sembach: „Zaradi neugodnega vremena pričakujemo v Avstriji letos za 10 % – 15 % manjšo letino, kar se bo gotovo poznalo tudi pri ceni.“ V prvih prognozah ocenjuje DI Rudolf Graninger od kmetijske zadruga Celovec-Rož, da bo npr. cena za ječmen in ovs narasla na 2 šil. (ekskl. 20% prometnega davka). Cena za tritikalo in krmilni grah naj bi bila pri 1,75 šil.

V zadnjih mesecih se je cena na splošno povišala, kar ima po mnenju dr. Sembacha predvsem tržno-psihološka ozadja. Tako je cena koruze bila majnika že pri 2,12 šil./kg (1995: 1,87/kg). Ker je bilo v javnosti govora o pomankanju koruze, so mnogi očitno doma napravili večje zaloge.

Dokončno si tudi strokovnjaki ne upajo dati ocene, kje se bo cena ustavila. „Toda že v naslednjih 14 dneh bomo vedeli več“, pravi dr. Sembach, ki opozarja še na vpliv letin v ostalih državah EU. Te lahko seveda s svojo ponudbo masivno spreminjajo nivo cen, ki bi lahko tudi šle navzdol. Toda za tak negativen razvoj zaenkrat ni prijemljivih argumentov.

Letošnja cena gotovo veseli proizvajalce, na noben način pa živinorejcev na Koroškem, ki že desetletja iz drugih zveznih dežel dokupujejo krmilo. Že naslednje leto pa se bo mogoče cena znižala. Katji od leta 1997 naprej je EU znižala premijo za neobdelano površino (Stillelegungsfläche) na 5%, kar bo nedvomno privedlo do tega, da bodo kmetje spet proizvajali več. S tem pa bo seveda tudi več žita na trgu.

Silvo Kumer

NA KRATKO

Občinska seja o dvojezičnem vrtcu

Suha. Občinski svet bo danes, v petek 1996, ob 19. uri razpravljal o drugi dodatni skupini v občinskem otroškem vrtcu. Odprto pa je vprašanje, ali bo skupina dvojezična. Mandatar EL Lenart Katz bo vložil tozadeven predlog. Odločitev bo odvisna od večinskih strank ÖVP in SPÖ, ki pa sta v preteklosti dvojezično skupino vedno odklanjali, čeprav je Katz opozarjal, da bi dvojezično vrtnarico plačal urad zveznega kanclerja.

Katz je na to zadevo tudi že nekajkrat opozoril narodnostni svet. Ta je na minuli seji sklenil, da mora urad zveznega kanclerja obvestiti občino Suha, da v primeru dvojezične skupine prevzame Dunaj financiranje dvojezične vrtnarice. Medtem je urad zveznega kanclerja – na intervencijo podpredsednika sosveta mag. Marjana Pipa – že reagiral in v posebnem pismu občini Suha zagotovil financiranje dvojezične otroške vrtnarice – seveda pod pogojem, da bo občinski svet sprejel pozitiven sklep o dvojezični skupini.

Varnejša šolska pot na Humcu

Pliberk. Od Doba do ljudske šole pri Božjem grobu nastaja kolesarska pot, ki bo zagotovila otrokom varnejšo šolsko pot. Prizadevanja za izvedbo tega projekta so trajala sorazmerno dolgo, po številnih intervencijah, pri katerih je merodajno sodeloval tudi mandatar Blaž Kordesch iz Nonče vasi, pa je deželni svetnik Grasser le dal zeleno luč.

F.S.

Restavracija plavža

Bistrica. Občina Bistrica nad Šmihelom je sklenila restavracijo plavža v Šmelci pod Peco. Stroški bodo znašali 340.000 šil. Od tega bo plačala občina 140.000 šil. Prvi podatki o plavžu so znani iz leta 1424, leta 1887 pa so ukinili kopanje rude na Peci.



Dokončna cena za žito bo znana šele sredi avgusta, ko bodo odjemalci pričeli odkupavati letošnjo letino, pričakovati pa je, da bo precej višja kot v preteklem letu.

46. Gorenjski sejem v Kranju

„Vse kar vidite, lahko kupite ...“

... je dejal direktor Gorenjskega sejma mag. Franc Ekar na tiskovni konferenci ob letošnjem Gorenjskem sejmu, ki bo od 9. do 18. avgusta v Kranju.

Letos bo na sejmu, ki ima že nad poltisočletno tradicijo, sodelovalo 743 razstavljalcev (večinoma iz Slovenije) na 60.000 m² prostora razstavišča. Tujih razstavljalcev je 53, prihajajo pa večinoma iz Avstrije, Nemčije, Italije, Makedonije ter Bosne in Hercegovine. Ponudbe so bogate in mnogostranske, prodaja pa se vse, kar je razstavljeno. Tako obiskovalci lahko izbirajo med vsakovrstnimi artikli široke potrošnje, bele tehnike, akustike, stroji za kmetijstvo, gozdarstvo, različno prehrano, gostinsko opremo, opremo za vrtičkarje, za šport in razvedrilo, za stanovanjske prostore in gradnjo objektov, montažnimi hišami, računalniki, fotografsko opremo, tekstilnimi izdelki in mnogim drugim.

Posebej bogata je letos ponudba osebnih in poltovornih avtomobilov, motornih koles in koles. Nakup na Gorenjskem sejmu je letos še posebej zanimiv za obiskovalce iz Koroške, saj se jim povrne davek na dodatno vrednost.

Posebnost sejma so tudi tradicionalni zabavni večeri, ki trajajo od 19. do 24. ure (za večerni zabavni program in zabavni park je vstop prost). Glasbeniki, ki bodo zabavali, pa so izbrani med najpopularnejšimi izvajalci zabavne in narodnozabavne estrade (npr.

ansambel Lojzeta Slaka). Na zabavo je vezana tudi zelo bogata gostinska ponudba z izbranimi jedmi z žara in ražnja, morskimi specialitetami, domačo kuhinjo in mednarodno kulinariko.

Cena vstopnic je 500 SIT (približno 40.– šilingov), za otroke pa je vstop prost. Sejem je odprt od 9. do 18. ure, odprtje sejma pa bo v petek, 9. avgusta, ob 10. uri, v parku razstavišnega območja.

Direktor Gorenjskega sejma mag. Franc Ekar z direktorjem Celovškega sejma dr. Pawlickom. Oba direktorja tesno sodelujeta, tako se na primer na Gorenjskem sejmu dela reklama za Celovški sejem in obratno.



PETEK, 9. avgust
Kulturna obzorja.

SOBOTA, 10. avgust
18.00–19.00
Od pesmi do pesmi –
od srca do srca.

NEDELJA, 11. avgust
6.08–7.00 Dobro jutro,
Koroška – Guten
Morgen, Kärnten.
Duhovna misel (mag.
Stanko Olip)
18.00–18.30 6 x 6
Domače uspešnice.

PONED., 12. avgust
Kratek stik.

TOREK, 13. avgust
Partnerski magacin.
(Otroška oddaja)

SREDA, 14. avgust
Domača glasbena
mavrica.
21.04–22.00
Glasbena oddaja.

ČETRTEK, 15. avgust
6.08–7.00 Dobro jutro,
Koroška – Guten
Morgen, Kärnten.
Duhovna misel (mag.
Stanko Olip)
18.00–18.30 Praznična
(P. Zunder)

PETEK, 9. avgust
Kulturna obzorja.

DOBER DAN, KOROŠKA ORF2

NEDELJA,
11. avgust '96, 13.30

PONEDELJEK, 12. avgust 1996

ORF 2, ob 2.30

TV SLOVENIJA 1, ob 16.55

Predvidoma z naslednjimi prispevki:

- 63. mednarodni celovski sejem: pestra ponudba s spremljajočim programom v konkurenci z vzporedno potekajočim 46. gorenjskim sejmom v Kranju
- Olimpijske igre v Sidneyu 2000 bodo praznik narodnih skupnosti sveta
- Protiutež poletni lahkotni kulturi: mladi kulturniki obujajo grad pri Vovbrah
- "... al žanjica žanje": na Glinjah skupina žensk starega poletnega opravila še ni pozabila
- Preprosti recepti iz otroške kuhinje: polnjeni čolni iz krompirja, pizze in sadne kreme
- Začetek nogometnega prvenstva v regionalni ligi: SAK – Austria Klagenfurt

Nedelja, 11. avgust

SELE

Maša na Setičah
Čas: ob 11. uri
Kraj: na vrhu pri križu
Prireditelj: DSG Sele

ŽELEZNA KAPLA / ŠT. LENART

Tradicionalno
šentlenarško žegnanje
Čas: ob 10. uri sv. maša in
pranganje

BILČOVS

Maša in poslovilni koncert
MePZ Gallus pred odhodom na turnejo v ZDA in
Kanado
Čas: ob 11. uri
Kraj: Pri sv. Heleni

Ponedeljek, 12. avgust

KAZAZE

Molitveni shod za duhovne
poklice

Čas: ob 19. uri bo začel deliti novomašni blagoslov g. novomašnik Hanzej Rosenzopf SDB. Medtem rožni venec, pete litanije božje Matere, druge pesmi in molitve. Ob 19.30 slovesno sodelovanje. Vodi in pridiga g. novomašnik.

Kraj: farna cerkev v Kazazah

KPD Drava Žvabek

vabi na

10. – jubilejno mednarodno

srečanje vižarjev

Nedelja, 11. avgust 1996,
ob 14.30 uri

SVETO MESTO

Za jedačo in pijačo je poskrbljeno!

Prisrčno vabljeni!

Ob slabem vremenu prireditve odpade!



Nedelja, 18. avgust

OBIRSKO

14. tekma koscev

Čas: ob 14. uri

Kraj: pri Jerebu (na Jerebovi seli)

Prireditelj: Alpski klub Obir
Kulturni program bo oblikoval vokalni kvartet „Jutro“ iz Slovenije.

Ob slabem vremenu bo tekma v nedeljo, 25. avgusta 1996.

RAZNO

Krajevna slovenska
prosvetna društva
Predavanja in diskusije

„Evropski parlament“
z Bojanom Šnablom, sodelavcem avstrijske socialdemokratske frakcije v Evropskem parlamentu

sobota, 17. 8. '96, ob 20. uri
v kulturnem domu v
Št. Primožu

torek, 20. 8. '96, ob 20. uri
v Uničevski kulturni stavbi pri
Strici na Zilji

sreda, 21. 8. '96, ob 20. uri
v društv. sobi v Železni Kapli
četrtek, 22. 8. '96, ob 20. uri
v kulturnem domu na Radišah
petek, 23. 8. '96, ob 20. uri
v k & k v Št. Janžu

sobota, 24. 8. '96, ob 20. uri
v Domu v Tinjah

Teden v planinah
od nedelje, 18. 8.,
do petka, 23. 8. 1996

Za vse tiste, ki želijo zbežati
pred nemirom vsakdanjega živ-

ljenja v tišino kraljestva gor
Katoliška mladina tudi letos ponuja
možnost „živiljenjskih vaj“ v gorah. Odkrili bomo srce Julijskih
alp, in se povzpeli na Triglav,
Razor, Kanjavec, Pihavec ...
Kakor vedno doslej udeleženci
potrebujemo dobro kondicijo in
nekaj gorskih izkušenj.

Vodijo: Peter in Stanko Olip
ter Hanzi Sticker

Stroški: pribl. ATS 1000.–
Podrobnejše informacije do-
biš ob prijavi. Prijave spreje-
mata do 9. avgusta Hanzej
Sticker (04253/597) ali
Stanko Olip (04254/2002)

RAZSTAVE

ROŽEK

Rendez-vous v avgustu
Janez Bernik, Caroline,
Armin Guerino, Giselbert
Hoke, Gustav Januš, Konrad Koller, Peter Krawagna,
Valentin Oman, Ivo Prancič,
Lojze Spacal, Hans Staudacher, Hugo Wulz, Roswitha
Wulz, idr.
Kraj: galerija Šikoronja,
Rožek
Razstava je odprta od 2. avgusta do 1. septembra 1996
od srede do nedelje od 15. do 18. ure

BEGUNJE

Razstava slik akadem.
slikarja Ferda Mayerja
Kraj: Galerija Avsenik v
Begunjah na Gorenjskem
Razstava bo na ogled do
11. 9. 1996

ŠT. JANŽ

Odprtje etnološke razstave
„Ko bo cvetel lan“
(Etnološka razstava o lanu
in ovci Narodnopisne zbirke
SPZ)
Kraj: k&k center v Št. Janžu
Prireditelj: k&k in SPZ

ŠT. JANŽ

Razstava Kristijana
Sadnikarja „Pejsaž /
Paysage“.
Slike iz narave, ki pa niso
realistične
Kraj: k&k center
Prireditelj: k&k in SPZ

TRŽIČ

Razstava: „Rokopisi
Valentina Omana“
Kraj: paviljon NOB Tržič
Čas: od 10. junija naprej

vsak dan med 17. in 19.
uro, v sobotah in nedeljah
pa tudi med 9. in 12. uro.
Prireditelj: Zavod za kulturo
in izobraževanje Tržič

CELOVEC

Razstava Paola Pascuttija
(slike) in Damjana Balbija
(fotografije)
Kraj: Pri Joklnu
Prireditelj: Kulturno društvo
Pri Joklnu

PLIBERK

Razstava ob 10. obletnici
smrti Hermannia Falke
Kraj: Falke-galerija, Libuče
Razstava je odprta od
6. julija do 15. septembra
1996,
od srede do nedelje med
15. in 19. uro ali po
telefonskem dogovoru

DOM

V TINJAH

v torek, 13. avgusta,

ob 20. uri

Galerija Tinje:
Odprtje razstave
del gospe Hedwig Bledl
„Slike in objekti“

od ponedeljka, 26. avgusta,
ob 18. uri, do četrta,
29. avg., ob 13. uri

Duhovne vaje za
duhovnike, nem.
Hvaležnost in spoštovanje –
Osnove duhovnikov
eksisistence
Voditelj: p. dr. Ivan
Sokolowsky, Dunaj-Rim

Izobraževalna potovanja '96

od ponedeljka, 19. avg.
do sobote, 24. avg. 1996
Izobraževalno potovanje
na vzhodno Slovaško
Spremljata: dvorni svetnik
dr. Johann Sturm in
Jože Kopeinig

od torka, 3. septembra,
do nedelje, 8. sept. 1996
Izobraževalno potovanje
v Eibingen pri Rudeshheimu
in v druge kraje: „Po stopinjah sv.
Hildegarde von Bingen“,
nem.
Spremlja: dr. Grete
Schmidt, Innsbruck

od ponedeljka, 9. sept. do
torka, 10. sept. 1996
Potovanje na Južno
Tirolsko
Spremljevalec:
Jože Kopeinig

od petka, 20. sept., do
sobote, 28. sept. 1996
Romanje v Lurd
Voditelj: žpk. V. Gotthardt

Čiščenje odpadkov glavna tema letošnjega sejma

Celovski sejem traja letos od sobote, 10. avgusta, do nedelje, 18. avgusta. Centralna tema letošnjega sejma je gradbeništvo, v posebnem čiščenje odpadkov in kanalizacija.

Na letošnjem celovškem sejmu pričakujejo spet nad 100.000 obiskovalcev. Nad 600 razstavljalcev bo zastopanih na sejmu. 35 % je koroških podjetij, 45 % jih pride iz drugih zveznih dežel, 20 % pa je inozemskih razstavljalcev. Medtem ko prihaja 60 razstavljalcev iz Nemčije, 33 iz Italije in 17 iz Madžarske, bodo na sejmu zastopana le štiri podjetja iz Slovenije, Hrvaška pa letos sploh ni zastopana. Vzrok za slabo prisotnost je v očeh predsednika sejma Walterja Dermutha gospodarski položaj sosedov, za katere so večinoma stroški za razstavišča previsoki.

V središču letošnjega sejma je med drugim gradbeništvo, v posebnem čistilna tehnika za čiščenje odpadkov. Petek, 16. avgust, je od 11. ure naprej popolnoma namenjen tej trenutno zelo aktualni temi.



Kmetijska zbornica s posebno razstavo poživilja celovski sejem

Posebna razstava kmetijske zbornice na severnem območju celovškega sejma je letos posebno mnogolična. Ponuja se precejšen spored tako za kmete in strokovno zainteresirane kakor tudi za mestno prebivalstvo.

Letošnja posebna razstava je pod geslom „Koroško kakovostno meso s kakovostnim pečatom“.

Pri tem predstavljajo delovne skupnosti „Koroški kroški goveje produkcije“, „Koroška svinjska produkcija“ in delovna skupina „Koroško jagnje“ skupno svoje posebne programe, ki so usklajeni na izvrstno mesno kakovost. V sejmskem hlevu Kmečke zbornice so te živali na ogled.

Pri informacijskem stožiču servisa strojnega krožka bodo predstavljeni cilji in delokrog tega krožka. Prav tako predstavljen bo Cilj 5b program z nekaterimi iniciativami (kmečko umetniško ročno delo, vse v zvezi z moštom ...).

Poleg vsakoletnih posebnih razstav je 15. avgusta na sporedu spet Dan kmetijstva, ki je organiziran v povezavi s sejmsko družbo.

Na ta dan so vstopnice za kmečko prebivalstvo cenejše, ob 11.30 uri pa se na stožiču začne veselica.

Ves sejmski čas bodo kmetice ponujale male prigrizke z raznja, razen tega

gosti lahko sodelujejo na velikem srečolovu. Srečke bodo delile kmetice in svetovalci Kmečke zbornice. Glavni dobitek je enotedenski dopust za dve osebi na neki koroški kmetiji.



Četrtek, 15. avgust, bo posvečen kmetijstvu. Od 9.30 naprej so na programu tudi kmetijsko strokovne diskusije.



Draukraft

Okolje - Draukraft

Veliki kviz okolja v paviljonu Draukraft na celovškem sejmu - Helmut Pechlaner in Elisabeth Vitouch o temi okolje.

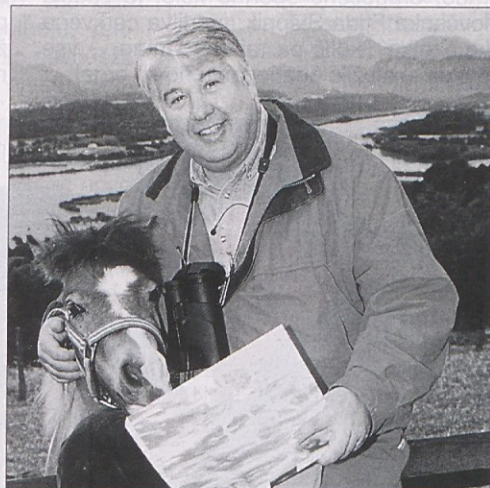
„Da, botaniki se tukaj razveseljujejo nad skoraj 300 različnimi rastlinskimi vrstami. Ornitologi so ponosni, da so zasledili 106 ptičjih vrst. Moje srce je posebej predano evropski vidri, ki je od nedavnega spet doma ob Dravi, saj je tu pa tam najti njene sledove.“ To pravi vodja živalskega vrta Schönbrenn direktor dr. Helmut Pechlaner o neudensteinski loki. To novo zaščiteno področje je dober primer, kako lahko v skladu z naravo okolju primerno pridobivamo električni tok.

V paviljonu Draukraft na celovškem sejmu (zraven sejmskega studija ORF) se zaradi tega letos vrti vse okoli teme okolje.

Elisabeth Vitouch (oddaja Am, dam des in Autofahrer unterwegs) vabi po večkrat na dan k velikemu Draukraft-kvizu okolja z navdušljivim multimedialnim prikazom okolja, ki bo poln presenečenj.

Sodeluj in zmagaj, se glasi deviza: takojšnji dobitki in mnogo lepih glavnih dobitkov kakor kolesa, balonske vožnje, počitniška letovanja, čakajo na vas v paviljonu Draukraft! K temu lahko izveste mnogo zanimivih informacij o okolju. Veselimo se Vašega obiska!

Draukraft. Podjetje Verbunda. Energija za naše življenje.



Živalski strokovnjak direktor dr. Helmut Pechlaner pri obisku zaščitene področja Neudenstein. Draukraftovi ukrepi za okolje so vzorni.

Radiše: Farni praznik v korist cerkvene zvočne naprave

Ves dobiček letošnjega farnega praznika je namenjen novi cerkveni zvočni napravi, ki je bila predana namenu prav ob farnem prazniku.



Dražba jajc: Radiški farani so morali uganiti, koliko jajc je v košari.

Slika: Branko Oraže

Farni praznik, ki postaja na Radišah vse bolj tradicionalen, je tudi preteklo nedeljo odlično uspel. Po sv. maši, ki jo je daroval domači župnik dr. Jože Marketz, so se številni farani zbrali na družabnem srečanju v kulturnem domu, kjer so bili deležni nadvse odlične pogostitve in zabavnega sporeda. Domačina Tomi Lampichler (bas) in Rudi Pichler (harmonika) sta skrbela za glasbeno zabavo, čarovnik Grega iz Preddevra v Sloveniji pa je staro in mlado navdušil s posebnimi čarovnimi zvijačami. Manjkala seveda tudi ni dražba: tokrat so morali farani uganiti število jajc (bilo jih je 56), ki so se nahajale v košari. Zmagovalec dražbe pa je bil neki redni gost na Radišah, ki prihaja iz Italije.

Dobiček letošnjega farnega praznika je bil namenjen novi zvočni napravi v

domači cerkvi, ki je bila predana namenu prav ob farnem prazniku. Koliko denarja se je zbralo, še natančno ni obračunano, vsekakor kar zadosti, pravi Nužej Lampichler: „Mislim, da se je nabralo toliko, da bo s tem poplačana polovica stroškov zvočne naprave.“

Farni praznik je ponovno pokazal, da znajo na Radišah odlično organizirati in pripraviti razna farna in društvena srečanja. Prireditelj farnega praznika je bil sicer farni svet, toda pomagali so vsi, predvsem društveniki. Voljnost in pripravljenost odgovornih nenazadnje odobravajo domačini, ki množično prihajajo na prireditve. Tako tudi v nedeljo po sv. maši na farni praznik, saj je bil kulturni dom nabito poln in to ne le opoldne. Zadnji so menda šele v poznih večernih urah našli pot domov ...

F. S.

Delo, ki žanje bogate sadove

Kazaze so fara, kjer je čut za skupnost velik, domače ozračje nad vse prijetno, domača-slovenska beseda in pesem pa precej prisotni.

To je še posebej dokazal dvodnevni farni praznik, ki je bil preteklo nedeljo in ponedeljek. Farna cerkev je bila pri slavnostni maši, ki jo je pel župnik Florjan Zergoi, polna do zadnjega kotička. Na koru je ubrano prepeval domači cerkveni zbor po vodstvu Tončija Mucharja. Bogoslužje in petje je bilo pretežno slovensko, sodelovanje občestva pri sv. maši pa dokaz, da fara živi v vsakem oziru.

Po sv. maši je sledil zabavni del praznika. Odvijal se je sproščeno, prijateljsko, naravno. Sodelovala je takorekoč cela fara. Številni pridni sodelavci so poskrbeli za telesno okrepčilo ob zvokih domačih godcev iz Priblje vasi, na sporedu je bil srečolov z lepimi dobitki (glavno nagrado, dragoceno športno kolo, je zadela Metlovčanka Frida Slapnik, marljiva cerkvena pevka Štefka Škofič pa rajžo v Umag) – vse skupaj pa je služilo financiranju novih orgel.

Pobudo za nabavo novih orgel je dal domačin – Metlovčan prof. Jože Ropitz. Čeprav živi pevovodja MePZ „Gallus“ v Celovcu, pa zato ni nič manj povezan z domačo faro. Nasprotno, z njo živi, zanjo se zavzema, njo podpira po vseh svojih močeh. V tem smislu so mu tudi nove orgle v farni cerkvi Kazaze nad vse srčna zadeva.

Doslej zbiralna akcija za nove orgle (predsednik organizacijskega komiteja je šef mizarkega podjetja WEKO, Werner Kotnik) dobro teče. Orgle stanejo skoraj 1,2 mio. šilingov, na farnem prazniku so izkupili nad 100.000 šil., manjka pa še dobrih 500.000, – šil. Pri tem velja poudariti, da darujejo za orgle v glavnem farani sami. Na farnem prazniku so se npr. še posebej izkazali Werner Kotnik, Wili Krajger in župnik Florjan Zergoi, ki so z dražbo dragocene Kotnikove omare prispevali precejšnji delež

k visokemu izkupičku v višini 36.000 šil. Sicer pa je bil organizator farnega praznika domači farni svet, ki ga vodi Martin Komar, Sabine Klokhar pa je njegova organizacijska duša.

Skratka: župnik Florjan Zergoi je lahko ponosen na „svoje“ duše. Prepričani smo, da bo njegova vztrajnost žela bogate sadove. –Kuj

Predsednik Komiteja za nabavo novih orgel Kazazah Bernard Kotnik v družbi marljivih sodelavk farnega sveta Sabine Klokhar in Bernardki Komar (levo). Farnega praznika se je udeležila tudi direktor pliberške Posojilnice Joško Nacbar. Ga skuša župnik Florjan Zergoi prepričati, da nove orgle niso poceni?

Slika: Fel





Pravo pomlad je letos doživela Mlada Podjuna pod vodstvom Vere Sadjak. Nad 45 mladih pevk in pevcev je redno hodilo na vaje in nastope. Za zaključek sezone pa so se skupno peljali na izlet v Mariazell.

Podjuna je imela letos zelo uspešno pevsko sezono

MePZ Podjuna in Mlada Podjuna iz Pliberka sta v pretekli pevski sezoni zabeležila pravo pomlad društva, ki ima tudi za letos jeseni velike načrte.

Pred mesecem dni sta zbora Podjune zaključila pevsko sezono. MePZ Podjuna Pliberk je v Vidri vasi imel tradicionalni letni zaključek ob jedachi in pijači, pevke in pevci Malde Podjune pa so se odpravili na izlet v Müzzsteg in Mariazell.

MePZ Podjuna je imel v pretekli sezoni vrsto lepih in uspešnih nastopov. Viški zborovskega leta so bili gotovo nastopi v Altenbergu, Gallneukirchnu v Zgornji Avstriji, tretje koroško tekmovanje v Trgu/Feldkirchen, kjer je zbor prejel prav dobro oceno, skupni koncert vseh zborov Podjune pri Božjem grobu ter koncert St. Christina na Južnem Tirolskem.

15. in 16. junija je MePZ Podjuna na povabilo učiteljskih kolegov ter moškega pevskega zbora Sasslong Chor gostoval na Južnem Tirolskem. Skupno s tamkajšnjim moškim zborom je oblikoval koncert ter predstavil obiskovalcem v besedi in pesmi lepo naših slovenskih krajev in pesmi. Nepozaben bo ostal skupni večer s pevci zbora Sasslong, ki po v naslednjem letu vrnil obisk na Koroškem.

13. julija je MePZ Podjuna

skupno s pevskim društvom Gorotan v farni cerkvi v Šmihelu gostil mlade umetnike, ki so predvajali koncert klasičnih skladb. Gudrun Mitterer, Johannes Kobald in pevka našega zbora Anja Kapun so se navdušeni publiko predstavili na čembalu, na orglah, s kljunasto flavto in s solopetjem. Predvajali so skladbe Buxtehudeja, Händla, Bacha in Schuberta.

Mladinski zbor Podjune sezone še ni prav zaključil, saj se v poletnih mesecih vrstijo nastopi, oblikovanje maš in porok. Mladinci so v minuli sezoni pod vodstvom Vere Sadjak naštudirali koncertni program ter mladinsko mašo. Številni nastopi dokazujejo, da mladinski zbor uspešno deluje.

Mlada Podjuna je imela v minuli sezoni rekordno število pevcev. Nad 45 otrok je redno sodelovalo na vajah in na koncertih širom po Koroški in v Sloveniji.

Mlade pevke in pevci so letos sodelovali na reviji „Naše pesmi donijo“ v Črni, kjer so bili med najboljšimi otroškimi zbori. Za materski dan so otroci pripravili mamicam tričetrtturni program, katerega je spisala in z otroki naštudirala Anita Hudl. Veliko doživetje je

bil nastop na otroškem dnevu v Kotmari vasi ter na srečanju otroških zborov v Škocijanu. Poleg tega so otroci oblikovali otroške maše in s pesmijo oplešali tudi blagoslovitev vodnjaka na igrišču v Vidri vasi.

Ob koncu sezone so se pevke in pevci Mlade Podjune skupno z dirigentko Vero Sadjak odpravili na Štajersko v Müzzsteg. Na žalost vreme ni dopuščalo, da bi se, kot načrtovano, lahko ves dan igrali v znanem Appelhofu, vendar sta otroke prav tako navdušila izlet v Mariazell ter ogled živalskega parka.

Poletje bo hitro minulo, treba bo spet z novim elanom začeti novo sezono. Vsi zbori Podjune bodo začetek septembra spet začeli z delom in vajami. MePZ Podjuna vabi vse, ki radi pojejo, da pridete k nam na vaje. Prva vaja bo v petek, 6. septembra 1996, v glavni šoli v Pliberku.

Termini. MePZ Podjuna vabi v ponedeljek, 16. septembra 1996, ob 19. uri k Brezniku v Pliberk na predavanje na temo „Zdravilne rastline za tvoje zdravje“. Predaval bo vsem znani duhovnik Weidinger.

M. P.

Gledališče:

Rezka Kanzian v „Woman“

Na zanimiv gledališni projekt je vabila pred kratkim igralka Rezka Kanzian (maturantka ZG za Slovence). Tema produkcije, pri kateri je sodelovala tokrat kot ena izmed treh glavnih akterjev se je glasila „Woman“, vse pa se je odvijalo pozno v noč na prostem blizu grada oz. trdnjave Lind pri St. Mareinu na Štajerskem v bližini koroških Brež (Friesach).

„Woman“ je igra brez besed pod močnim vplivom japonske in kitajske gledališke tradicije. Sicer pa se sme trditi, da je celotna predstava zmes najrazličnejših idej in vplivov. Tudi „odrska“ glasba (oder je bil zelo majhen) je bila temu primerno pisana in pobrana s celega sveta in iz skoraj vseh glasbenih tradicij (avstralski didžeridu, evropska klasika, japonska glasbila), predvsem v drugem delu predstave pa je že mejila na razbijalsko-vitalno področje.

„Woman“ želi zrcaliti, nakazati in pravičneje ovrednotiti vlogo, ki jo je odmerila današnja „moška“ družba ženski oziroma „ženskemu principu“.

Vsa predstava, ki je trajala okoli ure in pol, pa je bila potem poskus, predstaviti različne poglede na ta princip. Izhodiščna zgodba je enostavna: nesrečna ženska napravi samomor, potem pa že v onstranstvu – kot duša – doživi razne (včasih tudi zelo smešne) trenutke posmrtnega življenja. Razna realna in tudi nerealna bitja se pojavljajo ...

Skupina „Werkraum Graz“, pri kateri sodeluje Rezka Kanzian, je projekt „Woman“ zasnovala precej improvizatorično. V igri je bilo večkrat opaziti že kar artistsko obvladovanje gibov. Dobra in iznajdljiva je bila rešena tudi tehnična stran; predvsem svetlobni efekti, ki so vključevali tudi okolje, so bili ponekod presenetljivo lepi.

F. A.

Blatograd - Bilčovs 1:1 (1:0)

Domačini so igrali zelo defenzivno, kar Bilčovšanom sploh ni ustrezalo, saj je njih moč v hitrih protinapadih. Kljub temu je ekipa novega trenerja Struggerja pokazala nekaj odličnih potez, žal pa jim je pred golom manjkala hladnokrvnost in tudi sreča. Predvsem v 2. polčasu so bili Bilčovšani močno napadali, toda za več kot gol Kuessa tokrat ni zadostovalo.

BILČOVŠ: H. Schaunig 3, Partl 4, Lipusch 3, Rajnovič 4, Tributsch 4, Andrejčič 3, Kuess 3, G. Schaunig 3, Schrieffl 2, A. Quantschnig 4, Strugger 3;

Blatograd: 200 gled.; **sodnik:** Theurl (povprečen); **strelca:** Kuess (47.) oz. Fischer (35.)

1. RAZRED D

Šmihel - Ruda 3:3 (1:2)

Gostje iz Rude so sicer že v 2. minuti povedli z 1:0, toda Šmihelčani so se kaj kmalu ujeli ter si z borbeno igro prigrabili priložnost za priložnostjo. Žal pa so v 74. minuti prejeli nepotreben gol in s tem izgubili dve točki.

ŠMIEHEL: Leitgeb 2, H. Motschilnik 4, A. Gros 2 (64. Zohar 0), Krewalder 5, Janet 5, Tratar 4 (70. Geradnik 0), R. Lutnik 4, A. Gros 5, Ch. Gros 4, Lubša 4, W. Motschilnik 5;

Šmihel: 200 gled.; **sodnik:** Schatz (povprečen); **strelci:** A. Gros (13./11-m.), Krewalder 54./11-m.), W. Motschilnik (71.)

Železna Kapla - Eitweg 6:2 (2:1)

Hitro vodstvo Kapelčanov so gostje sicer še izenačili, toda nato niso več imeli priložnosti, saj je ekipa trenerja Bošnjaka zadevala gol za golom. Kar 3-krat je bil uspešen odlični Krzan, 2-krat pa mladi Lessnig.

ŽELEZNA KAPLA: Kohlweiß 3, Užnik 4, Köck 4, G. Grubelnig 3, E. Schorli 4, Deisinger 4, Schurtl 3 (46. F. Ošina 3), Lipusch 3 (70. Baloh 0), Sporn 4, Krzan 5, Lessnig 5 (80. S. Schorli 0);

Železna Kapla: 50 gled.; **sodnik:** Stauber (dober); **strelci:** Krzan (15.), F. Ošina (21.), S. Schorli (37.)

Sele - Grebinj 0:0

Selanom je še manjkala popolna uigranost, kljub temu so od prve minute naprej prevzeli pobudo in si kmalu prigrabili lepe priložnosti, ki pa jih A. Mak in Jordan nista izkoristila. Odlična tokrat obramba Selanov.

SELE: E. Oraže 4, Božič 4, M. Mak 4, Kelih 4, Hribernik 4, Doviak 3, Stojanovič 3 (75. I. Roblek 0), Kert 4, A. Mak 2, M. Oraže 2 (89. D. Mak 0), Jordan 4;

Sele: 200 gled.; **sodnik:** Zanin (slab);

2. RAZRED F

Djekše - Žvabek 2:2 (1:2)

Domačini so že v 3. minuti povedli z 1:0, nato pa so prevzeli pobudo Žvabečani ter še pred odmorom prešli v vodstvo. V zadnjih 15. minutah pa so bili močnejši zopet domačini, tako da so bili Žvabečani srečni s točko.

ŽVABEK: Jakob 4, Ramusch 4, Sumpser 3, T. Wrießnig 3, A. Berchtold 3, V. Berchtold 3, E. Berchtold 3, Grobelnig 3, Juvan 3, Brglež 3 (75. Čebul 0), Kapp 3 (85. Homer 0);

Djekše: 200 gled.; **sodnik:** Kraschl (dober); **strelca:** Juvan (25.), Brglež (35.)

Globasnica - Mauterndorf 6:1 (4:0)

Ekipa trenerja Wölbla je bila od 1. minute naprej v jasni terenski premoči ter si prigrabila priložnost za priložnostjo. Tako se je že pred polčasom glasilo vodstvo Globašanov 4:0, nato pa so malo popustili.

GLOBASNICA: Smrečnik 4, Wölbl 4, G. Sadjak 4, Zankl 3 (72. Lipuš 0), Kordesch 3, Hren 4, Hribar 4, Buchwald 3 (65. Szabo 0), Silan 4, Pasterk 3, Blažej 4;

Globasnica: 150 gled.; **sodnik:** Radl (dober); **strelci:** Silan (12., 28., 62.), Blažej (40., 74./11-m.), Hren (35.)

Waisenberg - Rikarja vas 0:2 (0:0)

Igralec tekme je bil F. Mochar, ki je prišel šele v 65. minuti v igro. Svoji ekipi ni le z lepim zadetkom poskrbel vodstvo, pač pa vzorno pripravil tudi gol Strasserja.

RIKARJA VAS: Kaiser 5, Sovak 4, Kampusch 4, Figoutz 5, Gomernik 4, Urch 4, Truschner 4, Pandel 4, Schorli 3 (65. F. Mochar 5), Strasser 5, Črnalič 4;

Waisenberg: 250 gled.; **sodnik:** Mayrhofer (povprečen); **strelca:** Mochar (74.), Strasser (81.)

Dobrla vas - Tinje 0:0

Z novim vratarjem Dragom Pečnikom se je stopnjevala celotna obramba ter bila najboljši del ekipe. Medtem ko so bili gostje v 1. polčasu močnejši, je bil 2. polčas v rokah Dobrolčanov, toda številne priložnosti niso izkoristili.

DOBRLA VAS: Pečnik 4, Pernek 3, Radif 3, Tschekalov 3 (70. Petz 0), Jörg 3, Zunder 3, Opietnik 3, Ch. Lešnjak 3, Nachbar 4, Math 2 (46. Dollinger 3), Kampl 3;

Dobrla vas: 100 gled.; **sodnik:** Radl (dober);

NOGOMET

Pričetek prvenstva in vse naše ekipe so ostale neporažene

Najbolj presenetili sta ekipi iz Globasnice in Železne Kaple, kajti uspeja jima je visoka zmaga in vodstvo na tabeli. Globašani so že na prvi tekmi pokazali, do upravičeno sodijo v krog favoritov v 2. razredu, prav tako Kaplečani v 1. razredu. Toda obe ekipi ostajata previdni, kajti tekmovali sta proti slabim nasprotnikom, tako, da visok rezultat ne zrcali pravo moč ekipe.

PODLIGA:

Bilčovs - Pokrče (v nedeljo ob 18. uri): Po točki proti Blatogradu upa ekipa trenerja Struggerja proti Pokrčam na prvo zmago v letošnjem prvenstvu. Čeprav bosta verjetno manjkala Schrieffl (gripa) in A. Quantschnig (poškodovan), je trener Strugger optimističen: „V Blatogradu smo igrali odlično, le pred golom nam je manjkala sreča. Proti Pokrčam smo vsekakor zreli za prvo zmago!“

1. RAZRED D:

Vovbre - Železna Kapla (v nedeljo ob 18. uri): V Vovbrah se bo videlo, kako smo dejansko močni, pravi trener Kapelčanov Bošnjak, kateremu bo tokrat zopet na voljo Nerz. Ker je bil start Kapelčanov v preteklih prvenstvih vedno slab, je visoka zmaga na prvi tekmi presenetila vse, kajti pred tekmo bi bili zadovoljni že s točko. Točka pa je tudi cilj Kapelčanov v Vovbrah.

Šmihel - Sele (v petek ob 18.30): Ker so nekateri igralci Šmihela v soboto in nedeljo zadržani, je vodstvo preložilo tekmo proti Selanom že na petek, čeprav ob istem času igra SAK na celovškem stadionu. Šmihelčani vsekakor upajo na prvo zmago, čeprav sta vprašljiva poškodovana Lubša in R. Lutnik. V ekipi Selanov pa bo manjkal A. Kert (dopust), njega bo nadomestil 17-letni Dominik Mak, ki sodi med najperspektivnejše nogometaše v Selah. Selani bi bili zadovoljni že s točko, kajti veliki favorit je Šmihel. Toda derbi ima svoje zakonitosti, kjer je možen vsak rezultat.

2. RAZRED F:

Tinje - Globasnica (v nedeljo ob 17.30): Globašani vedo, da so na tej tekmi favorit, toda nasprotnika podcenjevali ne bodo. Nastopili pa bodo v popolni postavi.

Rikarja vas - Sinča vas (v soboto ob 18.30): S serijo zmag na domačem igrišču v pretekli sezoni, želijo Rikarjčani nadaljevati tudi v tej sezoni.

Žvabek - Št. Peter na V. (v nedeljo ob 17.30): Žvabečani so obljubili navijačem prvo letošnjo zmago, toda pozor: Št. Peter na V. je izredno nevarna ekipa.

Djekše - Dobrla vas (v nedeljo ob 14. uri): Dobrolčani bodo nastopili v popolni postavi ter tiho upajo na točko.

PODLIGA VZHOD

1. ASK	1	1	0	0	6:0
2. Mostič	1	1	0	0	3:1
3. Št. Andraž	1	1	0	0	2:0
4. Vetrinj	1	1	0	0	2:0
5. Metlova	1	1	0	0	1:0
6. Pokrče	1	1	0	0	1:0
7. Bilčovs	1	0	1	0	1:1
8. Blatograd	1	0	1	0	1:1
9. Welzenegg	1	0	0	1	0:1
10. ATUS Borovlje	1	0	0	1	0:1
11. DSG Borovlje	1	0	0	1	1:3
12. Liebenfels	1	0	0	1	0:2
13. Podkmos	1	0	0	1	0:2
14. Klopjnj	1	0	0	1	0:6

Prihodni krog (10./11. avgust): Mostič - ATUS Borovlje, Welzenegg - Blatograd, Klopjnj - Vetrinj, DSG Borovlje - Št. Andraž, Bilčovs - Pokrče, Liebenfels - Metlova, Podkmos - ASK;

1. RAZRED D

1. Železna Kapla	1	1	0	0	6:2
2. Labot	1	1	0	0	6:2
3. Maria Rojach	1	1	0	0	5:3
4. Žitara vas	1	1	0	0	1:0
5. Šmihel	1	0	1	0	3:3
6. Ruda	1	0	1	0	3:3
7. Sele	1	0	1	0	0:0
8. Vovbre	1	0	1	0	0:0
9. Grebinj	1	0	1	0	0:0
10. Frantschach	1	0	1	0	0:0
11. Št. Pavel	1	0	0	1	0:1
12. Št. Stefan/L.	1	0	0	1	3:5
13. Eitweg	1	0	0	1	2:6
14. Št. Lenart	1	0	0	1	2:6

Prihodni krog (10./11. avgust): Žvabek - Št. Peter na V., Galicija - Waisenberg, Mauterndorf - Reichenfels, Djekše - Dobrla vas, Rikarja vas - Sinča vas, Preitenegg - Grabštan, Tinje - Globasnica;

2. RAZRED F

1. Globasnica	1	1	0	0	6:1
2. Št. Peter na V.	1	1	0	0	4:1
3. Reichenfels	1	1	0	0	3:0
4. Rikarja vas	1	1	0	0	2:0
5. Žvabek	1	0	1	0	2:2
6. Djekše	1	0	1	0	2:2
7. Grabštan	1	0	1	0	1:1
8. Galicija	1	0	1	0	1:1
9. Dobrla vas	1	0	1	0	0:0
10. Tinje	1	0	1	0	0:0
11. Waisenberg	1	0	0	1	0:2
12. Sinča vas	1	0	0	1	1:4
13. Preitenegg	1	0	0	1	0:3
14. Mauterndorf	1	0	0	1	1:6

Prihodni krog (10./11. avgust): Ruda - Eitweg, Št. Peter na V. - Frantschach, Št. Pavel - Maria Rojach, Šmihel - Sele, Vovbre - Železna Kapla, Št. Stefan/L. - Labot, Grebinj - Žitara vas;

KOLESARJENJE

Wrolich v Celovcu premagal vse profesionalce

Komaj se je Wrolich vrnil z olimpijskih iger v Atlanti, že sta ga čakali dve težki preizkušnji. V torek je tekmoval v Gradcu na tamkajšnjem mestnem kriteriju, v sredo pa v Celovcu (3. Lindwurm-Kriterium). Medtem ko se je „Paco“ v Gradcu žrtvoval klubskim kolegom, je v Celovcu polno napadal ter dosegel odlično 3. mesto. Pred njim sta bila le Štajerc Arno Kaspret in Slovenec Eržen. Za njim pa kar cela vrsta profesionalcev, med drugim Tony Rominger, Mauro Gianetti, Totschnig in tudi Luttenberger. Po tekmi je bil seveda zelo zadovoljen, saj je dosegel rezultat, kakršnega je pred tekmovaljem celo napovedal. Še posebej pa ga je veselilo dejstvo, da se je tokrat izkazal z močnimi šprinti, ki so mu na tekmovalju prinesli za 3. mesto potrebno število točk.

Sedaj pa so njegove priprave popolnoma osredotočene na svetovno prvenstvo, ki bodo oktobra v Luganu v Švici.



Globašani so s 6:1 (proti Mauterndorfu) v prvem krogu slavili najvišjo zmago vseh ekip na Koroškem. Na sliki Pasterk.



Maja 1994 je SAK premagal Austrio s 5:0. M. Sadjak je bil takrat skupaj s Savičem najboljši na igrišču.

Pričetek prvenstva v regionalni ligi z „vročim“ celovškim derbijem

Danes boj za številko 1 v Celovcu: Austria - SAK

Pred pričetkom derbija bodo navijači deležni posebnega cukrčka: tek na 800 m, ndr. z Velikovčanko Stefi Graf in Bilčovščanko Magdaleno Kulnik.

5:0 je SAK v igri 1994 (20. maja) v koroški ligi premagal Austrio Celovec ter s tem slavil herojsko zmago, saj je takrat pod režijo Saviča igral kakor učitelj z učencem. Toda to je preteklost, kar sedaj šteje, je današnji derbi in ta gotovo ne bo tako enostranski kakor leta 1994. Austria je namreč napredovala in sedaj sodi med najboljše ekipe na Koroškem. Poleg tega si je postavila cilj, da zopet prehitijo SAK. Toda če bo SAK to dopustil, je drugo vprašanje.

Pri igralcih SAK je bilo nekoliko razburljivosti po porazu proti VSV, toda se je kaj kmalu polegla. Nenazadnje po pokalni tekmi med WAC in Austrio, katero so si ogledali vsi igralci in ki ni bila nič posebnega. To je seveda zopet dvignilo samozavest igralcev SAK. Katera spoznanja je trener Kirisits onesel s te tekme? „V bistvu nisem videl nič posebnega, kajti bila je izredno slaba tekma. Opazil pa sem, da ima Austria hude težave s hitro igro v regionalni ligi. To slabost Austrie bomo izkoristili.“ In kako? „S tem, da ne bomo čakali, ampak od začetka polno napadali“, pravi Kirisits, katerega največja skrb je vratar Preschern.

Preschern poškodovan.

Precejšnje težave z dimljami trpi trenutno vratar Preschern, ki je med tednom zaradi tega le redko treniral. Ta poškodba ga je ovirala že v pretekli vignetni sezoni v II. zvezni ligi, ko se je za dobrih 10 dni moral odpovedati treningu. Če bo danes zvečer mogel igrati, pa je veliko vprašanje. Če ne, ga bo nadomestil Heinz Wastian, ki ima popolno zaupanje igralcev in trenerja.

SAK bo proti Avstriji nastopil v glavnem z isto postavbo kakor proti VSV, le napadalec Grujič bo novo prišel v ekipo. Namesto koga, pa trener še ni vedel povedati.

Posebej vesel derbija je novi igralec pri SAK Mihi Ziehaus, ki je preteklo sezono igral še za celovško Austrio. Njena celovška publika gotovo ne bo sprejela tople, saj se je v zadnjem, trenutku transferne roka odločil za SAK in proti Austrii.



Celovčan v vrstah SAK se bo danes zvečer še posebej trudil – Mihi Ziehaus.

Okvirni spored. Gledalci

derbija bodo pred tekmo deležni posebnega viška. Na sporedu bo namreč tek na 800 m z Velikovčanko Stefi Graf, ki s pomočjo številnih gledalcev in močne konkurence želi izboljšati osebni rekord (2.03,76). Na štartu bo poleg dveh Švicark, dveh Slovenk in nekaterih Avstrijk tudi mlada Bilčovščanka Magdalena Kulnik, ki se bo prvič predstavila širši publiki. Magdalena Kulnik v svojem letniku sodi med najboljše tekačinke v Avstriji, kar dokazujejo njena številna priznanja, kolajne in pokali.

V skupnosti je moč. V primeru lepega vremena bodo navijači SAK na zahodni strani stadiona zasedli prostore (vis-avis glavne tribune). S tem se naj bi po eni strani preprečilo mešanje z navijači Austrie, po drugi strani pa naj bi nastopili navijači SAK kot velika skupina in s tem še močneje podpirali ekipo.

derbi - derbi - derbi - derbi

Austria - SAK

v petek, 9. avgusta, na celovškem stadionu (ob 19. uri)

SVG PLIBERK

V nedeljo premiera Pliberčanov v reg. ligi

Ker je LUV Graz iz finančnih razlogov kratkoročno odtegnil ekipo iz regionalne lige, je bilo njegovo mesto zasedeno z drugovrščnikom (sezona 95/96) v koroški ligi – s Pliberkom. S tem so se Pliberčani prvič povzpeli v regionalno ligo, kar je doslej gotovo največji uspeh v zgodovini kluba. Sezonski cilj Pliberčanov pa je med 6. in 10. mestom.

Prvo prvenstveno tekmo bodo Pliberčani odigrali na tujem v Beljaku proti VSV, ki je na pokalni tekmi premagal SAK z 2:1. Trener Pliberčanov Franz Polanz na tej tekmi Beljačanov sicer ni opazoval, pač pa je dobil mnogo informacij od raznih drugih poznavalcev, tako na primer od trenerja celovške Austrie Haubitz. Polanz: „VSV sodi med favorite, prav tako Wels in seveda SAK. Tekma proti VSV bo za nas gotovo zelo težka, kljub temu računam z neodločenim rezultatom – 1:1.“ Žal Polanzu tokrat ne bo na voljo celoten kader, kajti Höller (konec preteklega tedna si je zlomil roko), Hribar, Urnik in Besič so poškodovani. Medtem ko bosta Höller in Hribar 100 % manjkala, obstaja pri Urniku in Besiču še upanje. Libera bo igral mladi Posteinig (23), ki je v pretekli sezoni igral še za Rudo. Vsekakor je ekipa dobro pripravljena in to predvsem telesno. Posebna moč Pliberčanov? Polanz: „Ta tiči gotovo v kolektivu.“

VSV - Pliberk (v nedeljo, 11. avgusta, ob 17. uri)

SAK II

Mladi v Beljaku presenetili z odlično igro

Čeprav je ekipa trenerja Kreutza prvič nastopila v tej postavi, je presenetila z odlično in uspešno igro. Domačini so sicer povedli z 1:0, toda nato so se mladi nogometaši SAK dobro ujeli ter kaj kmalu izenačili, po odmoru prešli celo v vodstvo. S tem so bili zelo blizu zmagi, a žal kmalu navrh prejeli nepotreben zadetek. **Že danes (ob 16.45)** tekmuje SAK na celovškem stadionu proti Avstrii II, ki je v prvem krogu podlegla Pliberku s 3:1. Kreutz: „S podobno igro kakor proti VSV je možno vse.“

VSV II - SAK II 2:2 (1:1)

SAK II: Wastian 5, R. Oraž 5, Hajnžič 4, F. Waldhauser 4, D. Messner 3 (65. Razdevšek 0), S. Sienčnik 3, I. Woschitz 4, M. Nachbar 5, G. Hober 5, A. Mandl 4 (90. S. Wieser 0), Petschenig 3 (65. Kesselbacher 0)

Beljak: 50 gled.; sodnik: Benko (dober); strelca: M. Nachbar (35.), G. Hober (60.)

2. razred A

1. Pliberk II	1	1	0	0	3:1	3
2. Trg/Feldk. II	1	1	0	0	4:3	3
3. SAK II	1	0	1	0	2:2	1
4. VSV II	1	0	1	0	2:2	1
5. WAC II	1	0	0	1	3:4	0
6. Austria II	1	0	0	1	1:3	0

Prihodnji krog (10./11. avgust): Austria Celovec - SAK, VSV - Trg/Feldk., WAC - Pliberk.

V nedeljo se je vrnil Peter „Paco“ Wrolich iz Atlante, kjer je kot prvi koroški Slovenec nastopil na olimpijskih igrah. Z njim se je pogovarjal Franc Sadjak.

24.000 km za štiri ure in pol

Naš tednik: Kakšen pomen ima za mladega (22-letnega) športnika dejstvo, da je kot prvi koroški Slovenec tekmoval na olimpijskih igrah?

Peter Wrolich: Pravi pomen sem spoznal šele pri pogovorih z drugimi športniki, kot na primer s svetovno znanim teniškim igralcem Ivanisevičem ali pa s tekmovalci iz Slovenije, ki so me začudeno gledali, ko sem jih, oblečen z avstrijsko trenerko, nagovoril v slovenskem jeziku. Z Ivanisevičem sva razpravljala celo o manjšinski problematiki. Vsekakor sem spoznal jezikovno vrednoto in koliko več pomeni, če govoriš več jezikov. Zame pa je bilo seveda veliko osebno zadovoljenje, da sem kot koroški Slovenec lahko zastopal Avstrijo na najpomembnejšem tekmovalnem srečanju športnikov s celega sveta.

Na olimpijskem tekmovanju si hitreje prispel v cilj (56. mesto), kakor znamenita avstrijska profesionalca Luttenberger in Totschnig, ki se menda nista popolnoma podredila taktiki ekipe.

Dejstvo je, da smo vsi pet imeli različne naloge, pri čemer sta jih najslabše izpolnila profesionalca Totschnig in Luttenberger. Tako na primer Totschnigu v prvi tretjini tekmovanja ni uspelo biti med vodečimi, kar je bila njegova osnovna naloga. Tudi Luttenbergerju ni šlo, saj je, še izčrpan od dirke „Tour de France“, pustil predčasno „viseti noge“, in zato ni bil v skupini, ki je ob koncu kot prva prispela v cilj. Prav to pa bi bila njegova bistvena naloga, za katero smo se v glavnem vsi žrtvovali. Moja naloga je bila, da v prvi polovici tekmovanja pazim na vsak odcep iz glavne skupine, kar mi je dobro uspelo. Podobno nalogo je imel tudi Morscher, ki pa je ni znal izpolniti in zato je bila naša taktika več ali manj razdrta, saj se je za Morscherja moral žrtvovati Riebenbauer, ki bi se po načrtu moral „šparati“ za zaključni sprint.

Koliko kolesarjev je nastopilo na olimpijski tekmi in koliko jih je izvozilo?

Na štartu je bilo 193 kolesarjev iz 68 dežel. V cilj pa je prispelo komaj 109 tekmovalcev, kar jasno zrcali zahtevnost 222 kilometrske proge.

Koliko znamenitih športnikov si osebno spoznal?

Kar mnogo, tako na primer Ivaniseviča, plavalko Franzisko van Almsick ali profesionalnega kolesarja Richarda Virenquea iz Francije, ki je bil letos tretji pri Tour de France. Prav z njim sem na nekem sponzorskem srečanju – imama istega sponzorja očal – izmenjeval mnogo izkušenj, med drugim mi je dal tudi nekaj zelo zanimivih profesionalnih navodil. Videl pa sem toliko športnih

zvezd in olimpijskih zmagovalcev, da se jih na hitro le težko spomnim. Omenil bi le Michaela Johnsa in Frenka Frederiksa, ki sem ju najprej opazoval v posebni dvorani pri ogrevanju za finale na 200 m, nato pa užival zmagovati tek s svetovnim rekordom Johnsa. Vzdušje v stadionu je bilo neopisno.

Še beseda o plavalki van Almsick. Ali je res tako lepa, kakor se govori?

Da, res je zelo lepa. Še posebej mi je pri njej ugajala njena preprostost in naravnost.

Kako bi na kratko opisal „stoletne“ olimpijske igre v Atlanti?

Po eni strani ogromne dimenzije v obliki neverjetnega komerca in profita, po drugi strani pa velik „fair play“ v veliki družini športnikov in funkcionarjev v olimpijski vasi, kjer je vsak športnik enakovreden. Da navedem primer: vrhunska igralka tenisa Monika Seleš v olimpijski vasi ni potrebovala osebnih stražarjev (prvič po dveh letih).

Bombni atentat je sprožil razpravo o zaščiti športnikov. Ali si se ti počutil zadosti zaščitene?

V olimpijski vasi je bila zaščita popolna, saj je na vsakem vogalu stal stražar ali policaj. Nas športnike v olimpijski vasi bi torej lahko prizadela nesreča le od zgoraj. Seveda pa se postavlja vprašanje, ali so olimpijske igre sploh smiselne, če jih nekateri izkoriščajo za osebne interese, kot na primer za atentate. Mnenja sem, če zaradi olimpijskih iger nastrada le eno življenje, se te več ne splašajo.

Bil si v neposredni bližini kolesarskih profesionalcev. Kaj jih razlikuje od tebe?

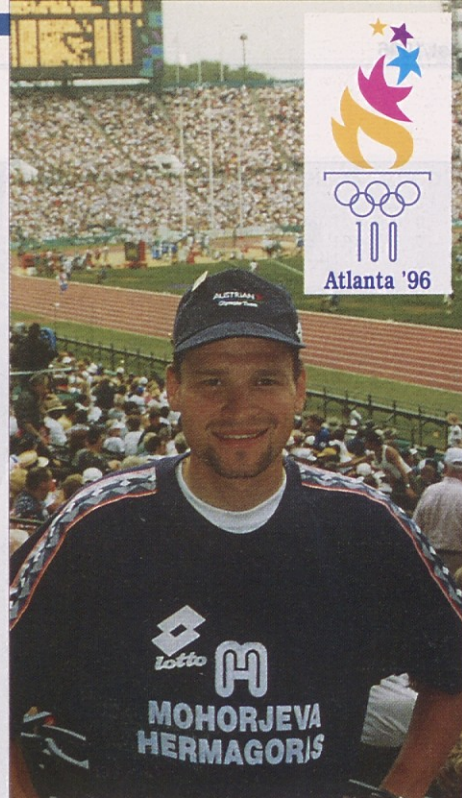
Razlika je v tem, da so povsod vse bolj profesionalni. Začne se pri kolesih, kajti na voljo imajo dve popolnoma enakovredni kolesi, poleg tega so medicinsko odlično oskrbljeni ter so vedno primerno oblečeni in imajo stalen stik z novinarji. Bistvena razlika je seveda tudi športna. Profesionalci na primer teden za tednom tekmujejo na progah nad 200 km, mi pa le dva ali trikrat na leto. S tem dvigujejo raven tako visoko, da zanje ni problem prevoziti 220 kilometrske proge v času štiri ur in pol. Osebnost mi manjka še približno 30 do 35 % za dosege Totschnigove ali Luttenbergerjeve ravni.

Kako želiš ta primanjkljaj nadoknaditi?

Nadoknadim ga lahko le, če postanem profesionalec.

Kakšni pa so za to izgledi?

Moje največje upanje sta profesionalca Luttenberger in Totschnig, ki bosta te dni podpisala za nizozemski klub in to za veliko



denarja. Moje upanje pa sta zato, ker bosta skušala mene in tudi Riebenbauerja nekam posredovati, saj poznata mnogo odgovornih pri raznih profesionalnih kolesarskih klubih. Vsekakor se čutim zrelega.

Koliko bo na primer Luttenberger sedaj zaslužil pri novem klubu?

Natančno ne vem, vsekakor mnogo. To izpove že dejstvo, da si je najel stanovanje v Monacu, kjer znaša mesečna najemnina skoraj 80.000 šilingov. Govori pa se, da bo za dve leti prejel 13 milijonov šilingov.

Kolesarji imajo po navadi zelo nizek mirovni srčni utrip. Kako nizek je tvoj v primerjavi z drugimi?

Moj mirovni srčni utrip je 39, prav tako Totschnigov. Luttenbergerjev pa je 38. Za dopolnilo bi še dodal utrip Induraina, ki je senzacionalno nizek – 28. On ga je z vsakim letom nadvse načrtno in konstantno znižal. Pri normalnem nešportnem človeku pa se nahaja utrip od 75 navzgor.

In kako visok je tvoj maksimalni utrip?

204. Toda tako visoko ga na tekmi lahko zaženem le dva do trikrat.

Koliko kilometrov si prevozil med pripravami na olimpijske igre in čemu si se med tem časom popolnoma odpovedal?

Od februarja do konca julija sem s kolesom prevozil približno 24.000 km. To je povprečno okoli 150 km na dan. Večina ljudi to število kilometrov niti z avtom ne doseže. Popolnoma odpovedal sem se alkoholu in nikotinu, česar pa sicer tudi ne uživam. Danes se niti ne spominjam več, kdaj sem bil zadnjič pijan. Da alkohola sploh nisem navajen, sem čutil po mojem nastopu v Atlanti, ko smo si zvečer privoščili nekaj kozarcev piva. Zjutraj sem se namreč popolnoma utrujen zbudil in se tudi počutil zelo izčrpanega. Vsebolj prav ima neki trener kolesarjev, ki je dejal: Enkrat polno pijan in mesec treninga je bilo zaman!

Kaj je tvoj naslednji športni višek v bližnji prihodnosti?

Nastop na svetovnem prvenstvu, ki bo od 7. do 8. oktobra v Luganu v Švici.

Hvala za pogovor!